

Global Entrepreneurship Monitor

Resum executiu Catalunya 2021-2022

Amb la col·laboració de:

Autors i equip de recerca:

Carlos Guallarte (director GEM Catalunya)
Joan Lluís Capelleras
Marc Fíguls
Enric Genescà
Teresa Obis

ISBN: 978 84 92940 52-3

Les dades utilitzades per a la confecció d'aquest informe són recollides pel Consorci Internacional GEM. La seva anàlisi i interpretació és responsabilitat exclusiva dels autors.

CONTINGUT

1. El projecte GEM Catalunya 2021-2022	4
2. El context emprenedor	7
2.1. Percepció d'oportunitats de la població catalana i de les seves aptituds per emprendre	7
2.2. Com ha impactat la covid-19 en l'activitat emprenedora de Catalunya?	10
2.3. Què opinen els experts sobre les condicions de l'entorn per emprendre?	11
3. El procés emprenedor	14
4. Perfil motivacional de l'emprenedor	20
5. Perfil de les persones involucrades en el procés emprenedor a Catalunya	22
6. Característiques de l'activitat emprenedora a Catalunya	27
7. Annexos	35
7.1. Quadre de comandament integral	35
7.2. Països participants en el projecte GEM 2021-2022	37
7.3. Fitxa tècnica de l'enquesta a la població adulta catalana	37

1. El projecte GEM Catalunya 2021-2022

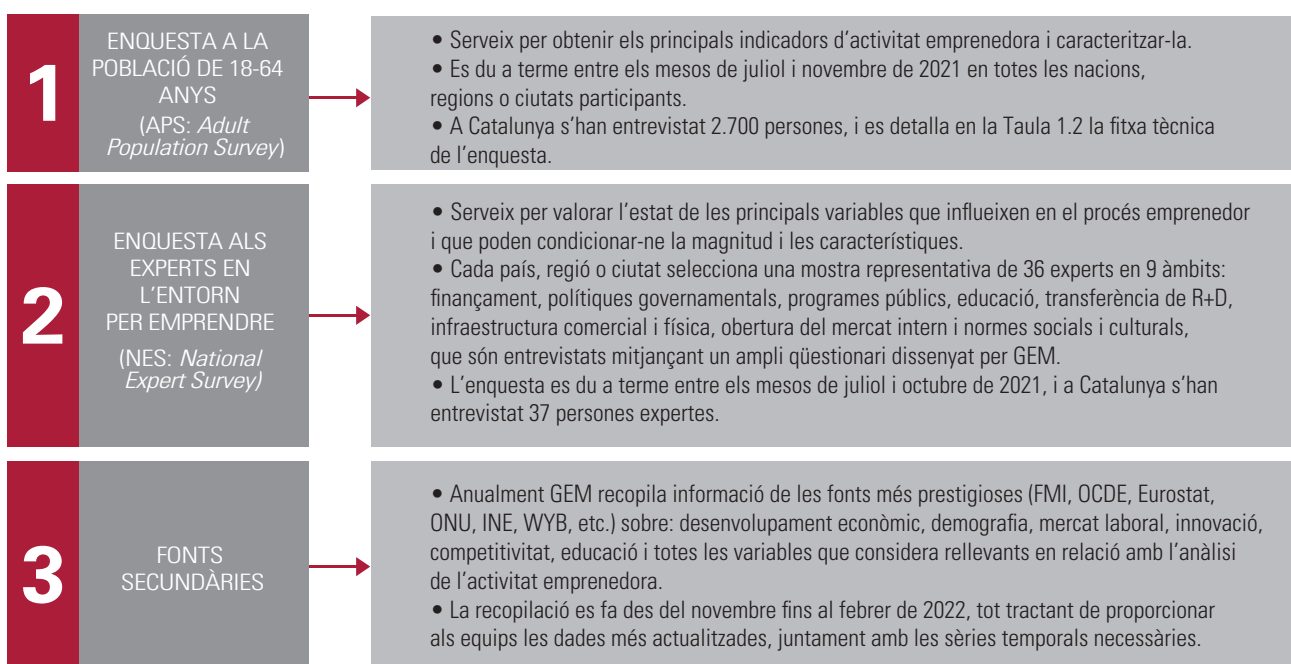
L'Informe GEM Catalunya 2021-2022, del qual aquest document és el Resum Executiu, brinda al lector l'oportunitat de conèixer l'activitat emprenedora catalana de manera rigorosa, contrastada i comparativa. Espanya es va incorporar al projecte GEM el 2000 i Catalunya el 2003. En l'últim informe global hi han participat 50 països que, en conjunt, representen al voltant del 68% del Producte Interior Brut (PIB) i el 45% de la població mundial. Tots els participants en el Projecte GEM (països i comunitats autònomes d'Espanya) operen sota un mateix model teòric, una metodologia comuna i una homogeneïtzació en els procediments d'obtenció i tractament de les dades. Això és el que fa possible la comparació de les dades relatives a les característiques del procés emprenedor de diversos àmbits geogràfics i nivells de renda.

Els informes que integren el projecte GEM es nodreixen de tres fonts d'informació que es detallen en la Figura 1.1. Les dues primeres es basen en eines originals i pròpies del Projecte i la tercera són dades secundàries, especialment de tipus social i econòmic.

En el projecte GEM es parteix del supòsit que la intensitat i les característiques de l'emprenedoria són conseqüència de la interacció entre la percepció que l'emprenedor té sobre les oportunitats que li ofereix l'entorn i sobre les pròpies capacitats, habilitats i motivacions per emprendre, d'una banda, i les condicions de l'entorn en què aquest es desenvolupa, de l'altra (Figura 1.2.)

El context social, cultural, polític i econòmic del país influeix al seu torn en la valoració i percepció que la societat té de la funció empresarial i en la valoració i percepció que els emprenedors potencials tenen sobre l'existència o no d'oportunitats per emprendre i sobre la pròpia vàlua (capacitat i motivació) per endegar una nova empresa. En la Figura 1.2 es pot veure que la interacció d'aquests dos elements condiciona la intensitat de l'activitat emprenedora i, tal com s'explicita en la Figura 1.3, les seves característiques i qualitat.

Figura 1.1. Les fonts d'informació que nodreixen l'observatori GEM

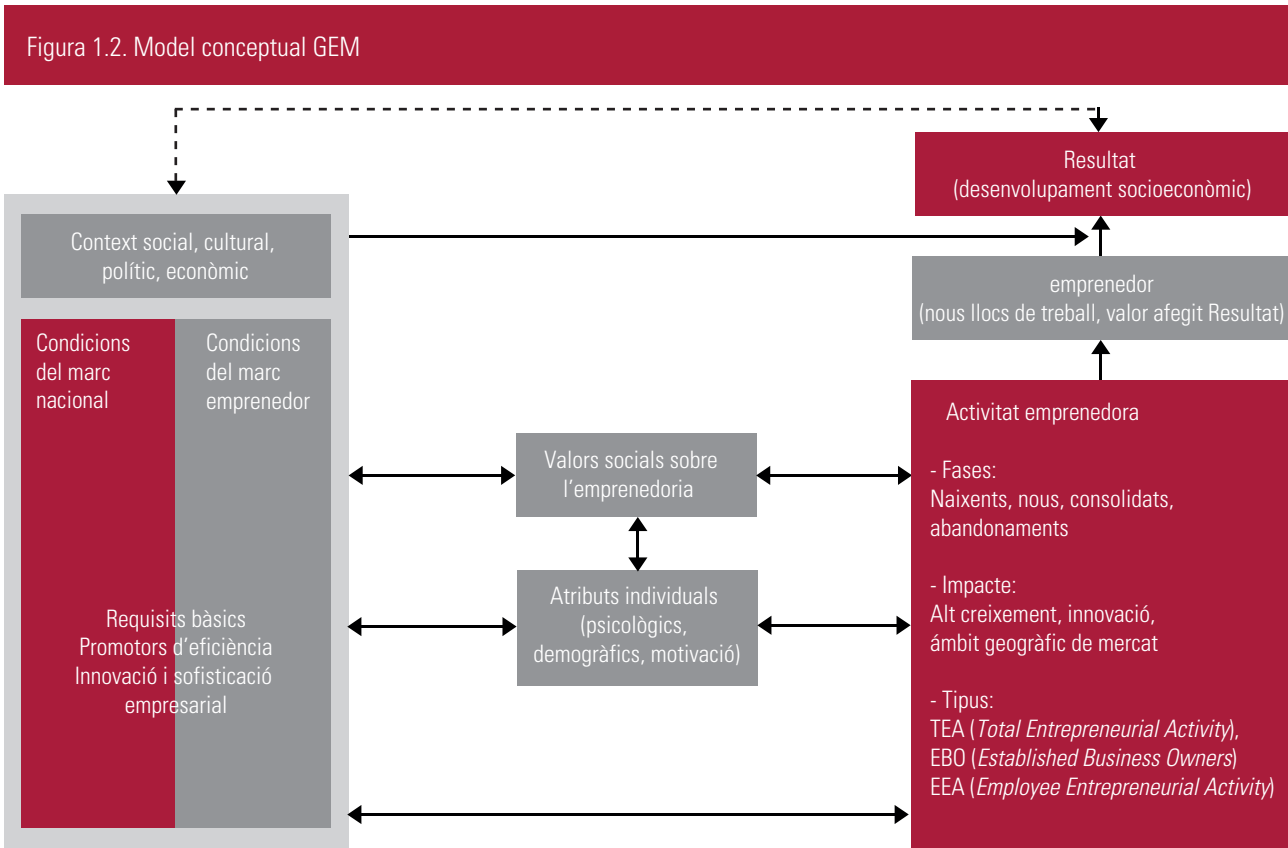
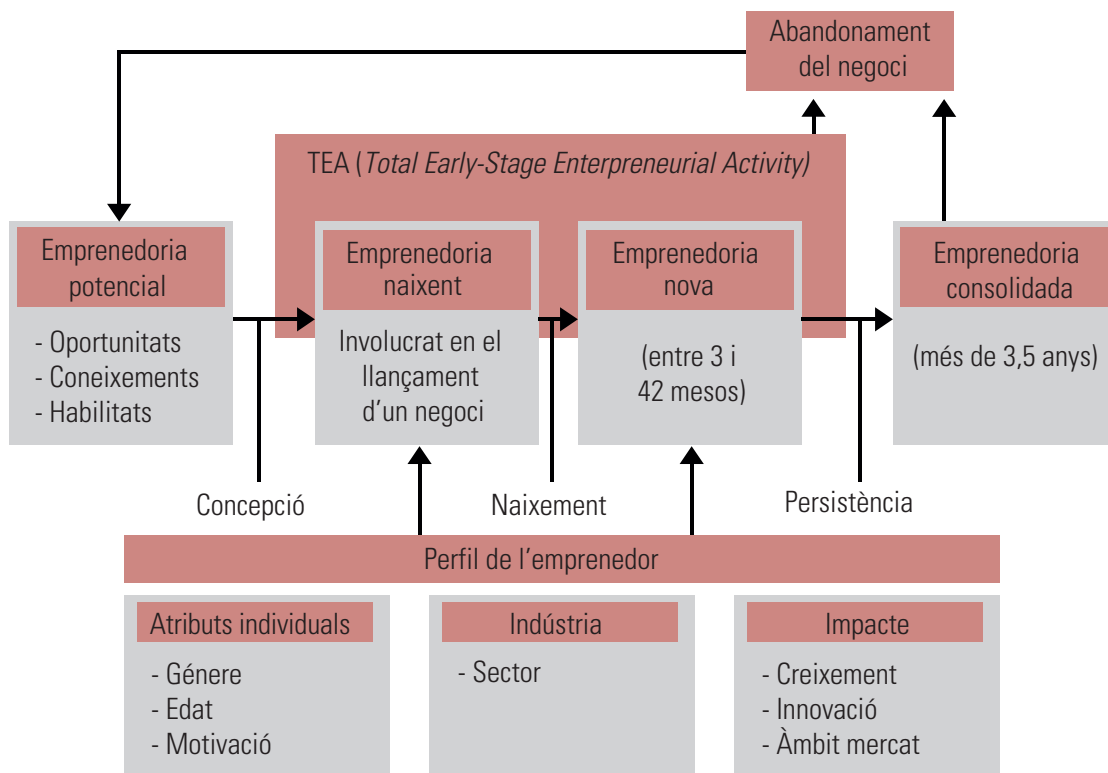

Figura 1.3. Fases del procés emprenedor i característiques de l'emprenedor en el projecte GEM

Font: Stephen Hill (Lead Author) et al. (2022): *Global Entrepreneurship Monitor 2021/22. Global Report.*

El percentatge de població adulta que en un període determinat manifesta la intenció de crear una empresa en els propers tres anys servirà per mesurar el grau d'emprenedoria potencial d'aquesta societat. Una part d'aquests emprenedors potencials crearà la seva pròpia empresa, serà un nou empresari. En l'esquema de la Figura 1.3 es distingeix entre emprenedoria naixent (fins a tres mesos d'activitat efectiva), nova (de 3 mesos fins a 3,5 anys) i consolidada (més de 3,5 anys). Un dels indicadors bàsics del GEM és la TEA, que és igual al percentatge de la població adulta que en un determinat període manifesta ser empresari (propietari i directiu) d'una empresa en fase inicial, naixent o nova. Aquest indicador de l'emprenedoria en fase inicial quantifica la intensitat emprenedora d'un determinat país. La comparació entre el valor de la TEA d'una societat (empresaris d'empreses naixents o noves) i el percentatge de la població que manifesta haver deixat de ser empresari (abandonament de l'activitat empresarial), bé sigui perquè aquesta s'ha traspassat o bé perquè ha desaparegut, és un bon indicador de la dinàmica empresarial d'aquesta societat.

Finalment, el projecte GEM permet valorar i quantificar la qualitat de l'emprenedoria per mitjà de l'estudi, d'una banda, de la motivació per emprendre, la formació de l'emprenedor i les seves característiques demogràfiques (edat i gènere); i de l'altra, de les característiques i aspiracions de l'empresa creada: sector d'activitat, dimensió, objectius de creixement, grau d'innovació, internacionalització i orientació social i mediambiental de la nova empresa. A través d'aquests aspectes es pot valorar, en definitiva, la qualitat de l'emprenedoria (Figura 1.3), de la qual depèn en bona mesura la capacitat de creixement de l'empresa i la seva probabilitat de supervivència.

El projecte GEM Catalunya s'ha dut a terme en el marc de l'Observatori de la Petita i Mitjana Empresa, una iniciativa conjunta entre l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona i el Departament d'Empresa de la Universitat Autònoma de Barcelona, i la seva realització ha estat possible gràcies al patrocini de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç de la Diputació de Barcelona i del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya. Aquest Resum Executiu, juntament amb l'Informe GEM Catalunya 2021-2022, formen part d'una sèrie que es va iniciar el 2004 i proporciona al lector l'oportunitat de conèixer l'activitat emprenedora catalana de manera rigorosa, contrastada i comparativa.

2. El context empresarial

La decisió de crear una empresa està condicionada per diversos factors, entre els quals solen destacar: si la persona percep oportunitats en l'entorn; si considera que té les habilitats i coneixements per endegar i gestionar un nou negoci; així com una sèrie de factors econòmics i socioculturals. En aquest apartat, primerament s'abordarà la percepció d'oportunitats de la població catalana i les seves aptituds per emprendre; a continuació, l'impacte de la covid-19, i finalment, l'opinió dels experts sobre les condicions de l'entorn per emprendre.

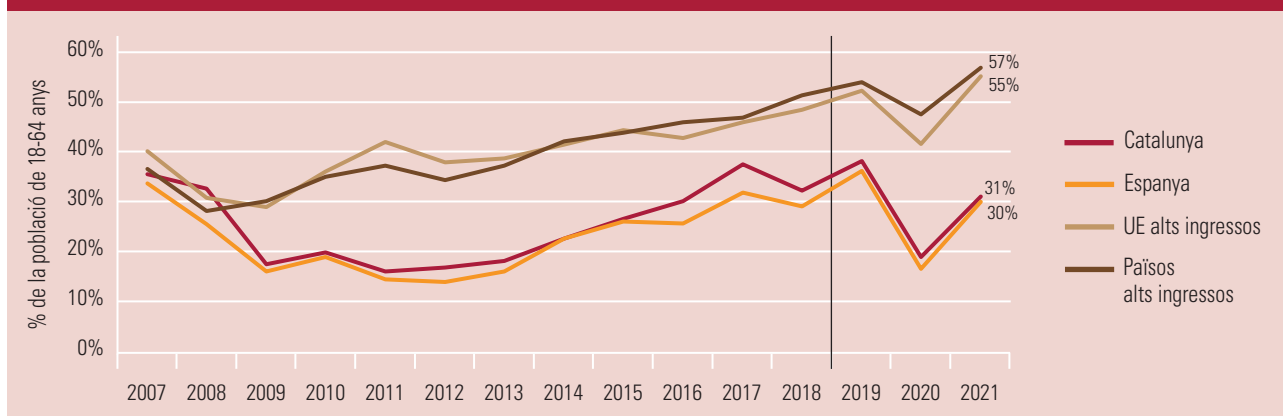
2.1. Percepció d'oportunitats de la població catalana i de les seves aptituds per emprendre

Les percepcions de la persona sobre l'entorn i sobre les seves pròpies aptituds influeixen en la seva intenció empreedora. Els resultats del GEM el 2021 mostren que el percentatge de catalans adults que percep bones oportunitats és del 31%, la qual cosa suposa un increment de 12 punts percentuals respecte del 2020, any en què va haver-hi un important descens a causa de la pandèmia (Gràfic 2.1). La mitjana espanyola també es recupera el 2021, i puja fins al 30%. Als països europeus amb alts ingressos la mitjana és més alta (55% a Europa i 57% a la resta del món). Així doncs, el 2021 hi ha una millora de la percepció d'oportunitats en la població catalana, tot i que continua havent-hi un marge de millora respecte dels països més avançats.

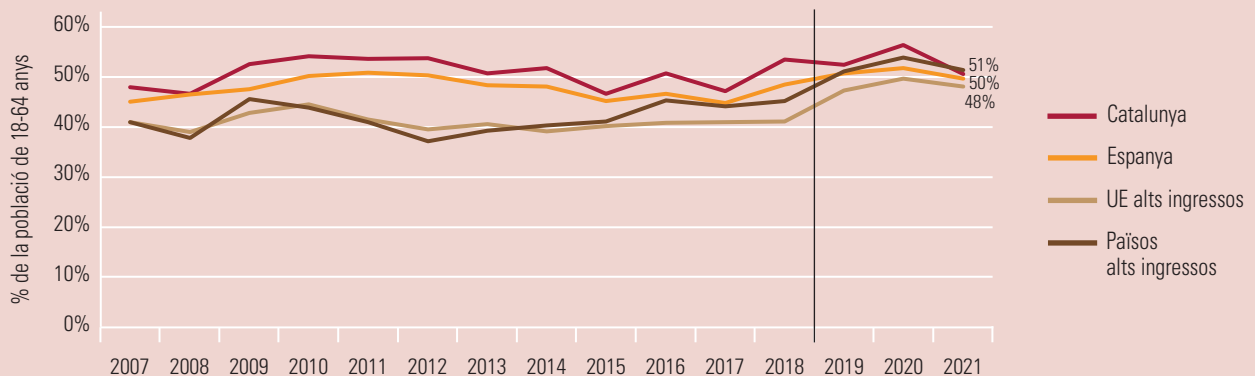
Els resultats també indiquen que un 51% dels catalans declara que té els coneixements i habilitats necessàries per emprendre un negoci (Gràfic 2.2). La mitjana espanyola és inferior en un punt percentual (50%). La tendència al llarg del temps ha estat força estable a Catalunya i a Espanya, amb uns percentatges situats al voltant del 50%. La mitjana als països europeus amb alts ingressos és inferior en tres punts a la de Catalunya (48%), mentre que als països amb alts ingressos és la mateixa que en el cas català (51%). Per tant, a Catalunya existeix una bona percepció de possessió d'habilitats per emprendre, que és similar a la dels països més avançats.

Pel que fa a l'existència de models de referència, un 35% dels enquestats a Catalunya declara tenir coneixement d'altres emprenedors (Gràfic 2.3). La mitjana espanyola assoleix el 38%. Als països d'alts ingressos, aquests percentatges són del 48% a Europa i del 49% al món. Al llarg de la sèrie històrica, els valors assolits a Catalunya i Espanya eren similars o superiors als dels països avançats, però en els tres últims anys s'ha produït un cert diferencial.

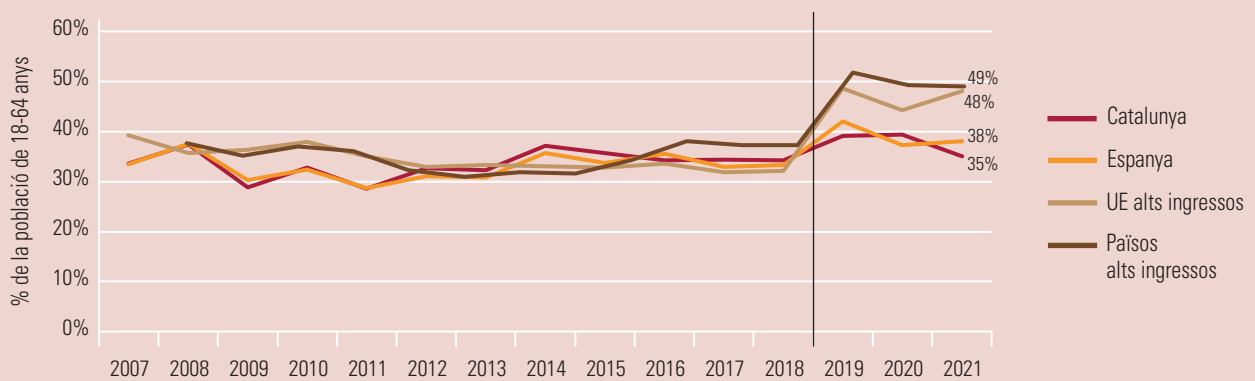
Gràfic 2.1. Evolució de la percepció d'oportunitats per emprendre en els propers 6 mesos

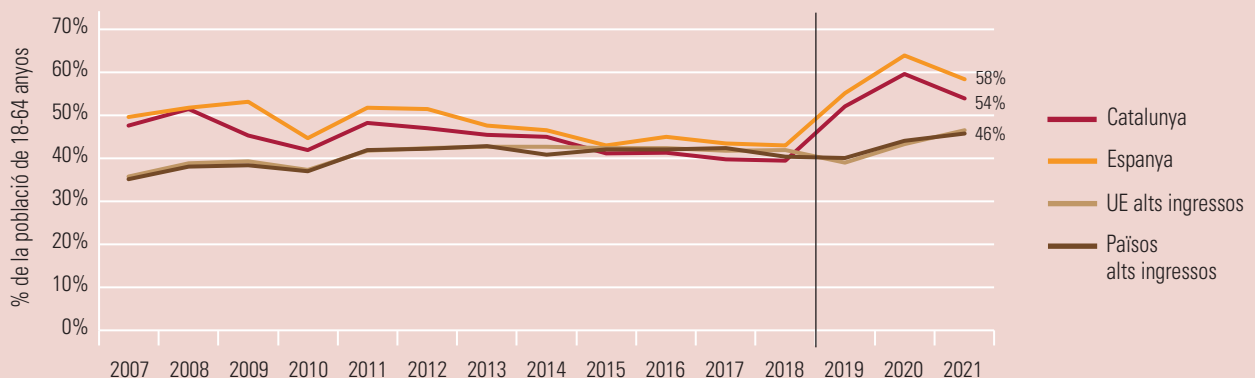
Gràfic 2.2. Evolució de la percepció de possessió de coneixements i habilitats per emprendre

Gràfic 2.3. Evolució de la percepció de l'existència de models de referència

Gràfic 2.4. Evolució de la percepció de la por al fracàs com un obstacle per emprendre

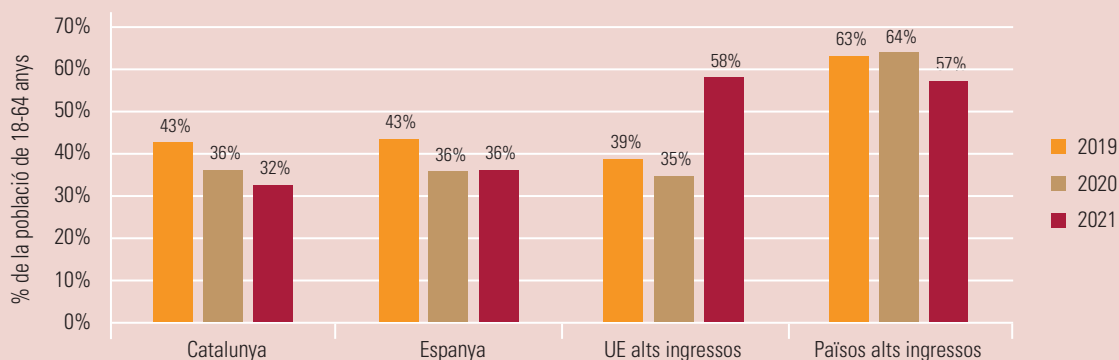
Un 54% de la població adulta catalana manifesta el 2021 que la por al fracàs és un obstacle per emprendre (Gràfic 2.4). La mitjana espanyola és quatre punts percentuals per damunt (58%). En tots dos territoris ha disminuït en sis punts percentuals respecte del 2020. Aquests percentatges són per sobre de la mitjana europea (48%) i de la de la resta del món amb alts ingressos (46%). Així, la por de fracassar a l'hora d'emprendre

descendeix el 2021 tant a Catalunya com a Espanya i la diferència respecte dels països amb més ingressos s'ha reduït.

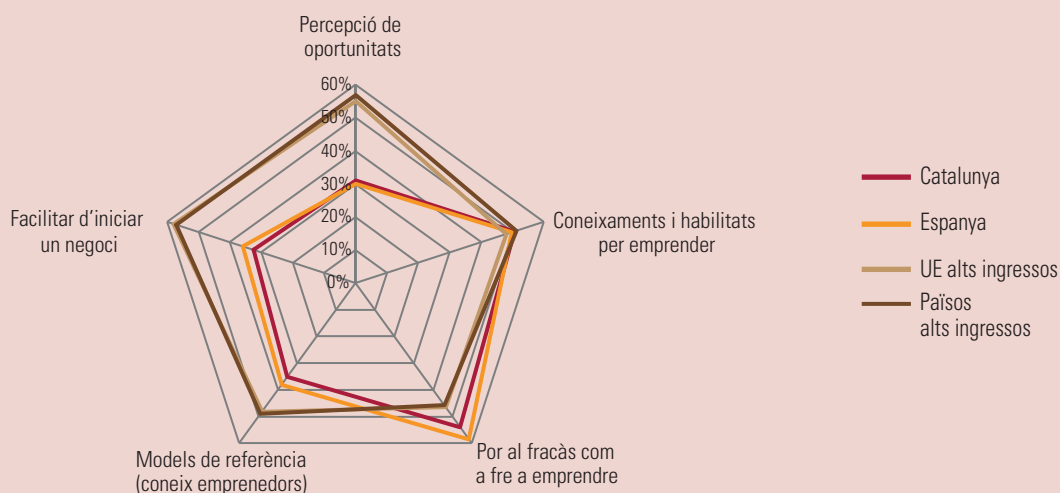
Pel que fa a la percepció sobre la facilitat d'iniciar un negoci, a Catalunya aquesta variable se situa en el 32% el 2021, mentre que a Espanya és del 36% (Gràfic 2.5). En tots dos casos ha descendit en els dos darrers anys. Quant als països d'alts ingressos, el percentatge és del 58% a nivell europeu i del 57% a nivell mundial. A Europa aquest valor ha millorat molt el 2021, mentre que en anys anteriors era inferior al de Catalunya i Espanya.

En considerar els resultats de totes les variables perceptuals s'obté el perfil en cada àmbit territorial (Gràfic 2.6). Catalunya està ben posicionada en el nivell d'autoeficàcia, ja que la percepció d'habilitats per emprendre és similar a la d'Espanya i la dels països d'alts ingressos. Existeix un considerable marge de millora en la percepció de bones oportunitats i la facilitat per iniciar un negoci respecte dels països d'alts ingressos.

Gràfic 2.5. Evolució de la percepció sobre la facilitat d'iniciar un negoci

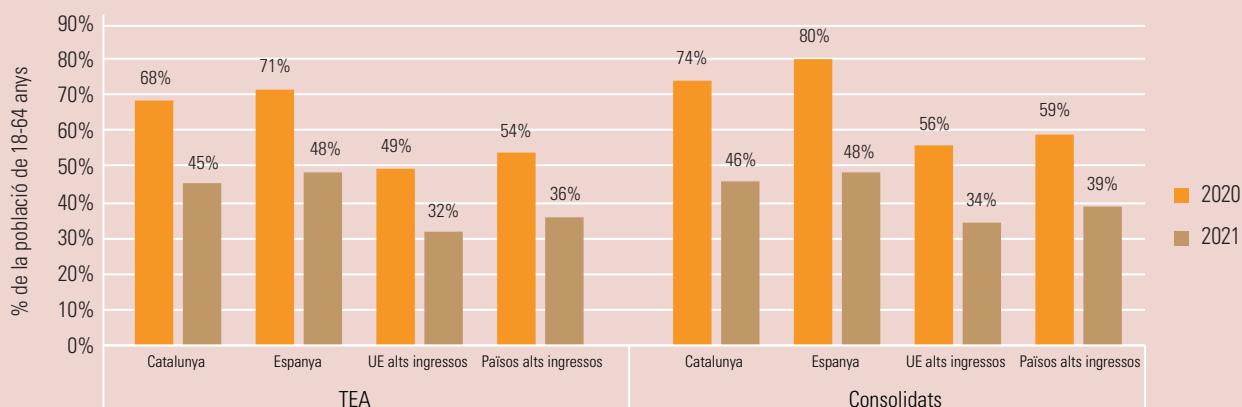
Gràfic 2.6. Percepcions i aptituds dels catalans respecte d'Espanya, Europa i països d'alts ingressos

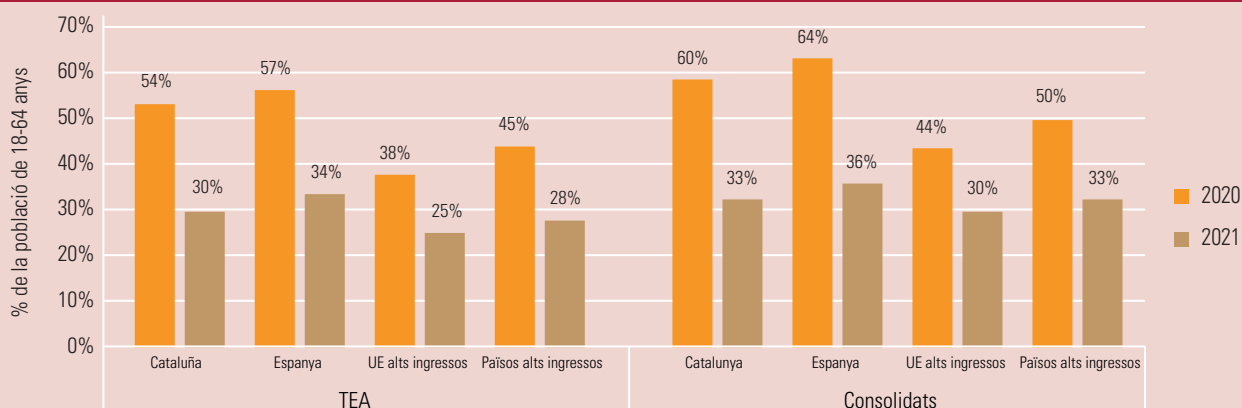
2.2. Com ha impactat la covid-19 en l'activitat emprendedora de Catalunya?

En el qüestionari a la població adulta (APS) es formulen, també enguany, diverses preguntes relatives a l'impacte de la Covid. Dues d'aquestes preguntes estan adreçades exclusivament als empresaris TEA (empreses recents) o consolidats i fan referència, d'una banda, a com ha influït la Covid en la dificultat per iniciar una empresa (Gràfic 2.7) i, de l'altra, a la deterioració de les expectatives de creixement (Gràfic 2.8). En aquests gràfics observem que la percepció de major dificultat per iniciar un negoci i la de disminució de les expectatives de creixement de l'empresa arran de la Covid són el 2021 lleugerament superiors en la mostra espanyola que en la catalana. Per contra, observem que en la mostra de països d'alts ingressos les percepcions negatives de major dificultat i/o menor creixement tenen una menor entitat que a Catalunya i Espanya, la qual cosa indica que s'hi ha produït una menor deterioració de les expectatives empresarials com a conseqüència de la pandèmia. Així, mentre que en TEA Catalunya el 2021 un 45% manifesta que ha augmentat la dificultat d'iniciar un negoci, en la mitjana de països d'alts ingressos aquest percentatge baixa al 36%. En el mateix sentit, un 30% de TEA Catalunya considera que les expectatives de creixement disminueixen a causa de la pandèmia, mentre que la mitjana de països d'alts ingressos és del 28%. Un aspecte positiu que cal destacar és que en tots els àmbits geogràfics s'observa el 2021 una forta disminució de la percepció d'impacte negatiu de la Covid sobre

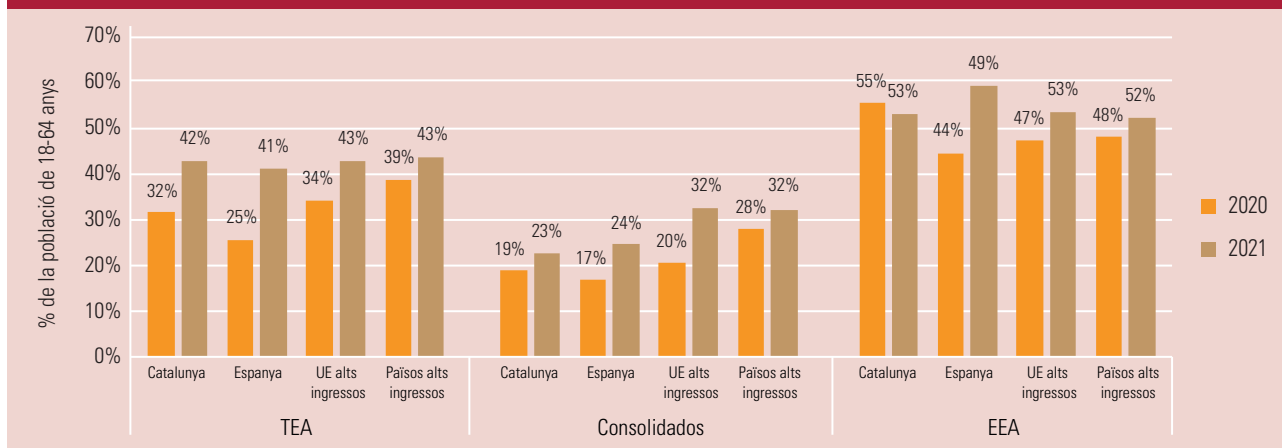
Gràfic 2.7. El nivell de dificultat per iniciar un negoci ha augmentat a causa de la pandèmia (% de respostes afirmatives). 2020-2021

Gràfic 2.8. Les expectatives de creixement de l'empresa disminueixen a causa de la pandèmia (% de respostes afirmatives). 2020-2021

Gràfic 2.9. Existència de noves oportunitats per a l'empresa derivades de la pandèmia (% de respostes afirmatives). 2020-2021

les expectatives empresarials. Així, per exemple, en TEA Catalunya les respostes que afirmen que ha augmentat la dificultat per iniciar un negoci han passat del 68% el 2020 al 45% el 2021. En sentit anàleg, en el mateix agregat les respostes afirmatives que arran de la pandèmia disminueixen les expectatives de creixement de l'empresa han passat del 54% al 30%.

Una tercera pregunta, en aquest cas adreçada a TEA, consolidats i, també, als intraemprenedors (EEA), fa referència a l'existència de noves oportunitats per a l'empresa derivades de la Covid. En el Gràfic 2.9 hi observem que aquesta percepció és més positiva en EEA que en TEA, i en aquests ho és més que en els consolidats. També observem una millora d'expectatives el 2021 en pràcticament tots els àmbits. Així, en TEA Catalunya el percentatge d'enquestats que percep noves oportunitats passa del 32% el 2020 al 42% el 2021. Si es comparen les respostes de Catalunya a aquesta pregunta amb les d'altres àmbits geogràfics s'observa que en TEA no hi ha pràcticament diferències i en consolidats Catalunya queda nou punts per sota de la mitjana de països d'alts ingressos, mentre que en EEA no hi ha diferències.

2.3. Què opinen els experts sobre les condicions de l'entorn per emprendre?

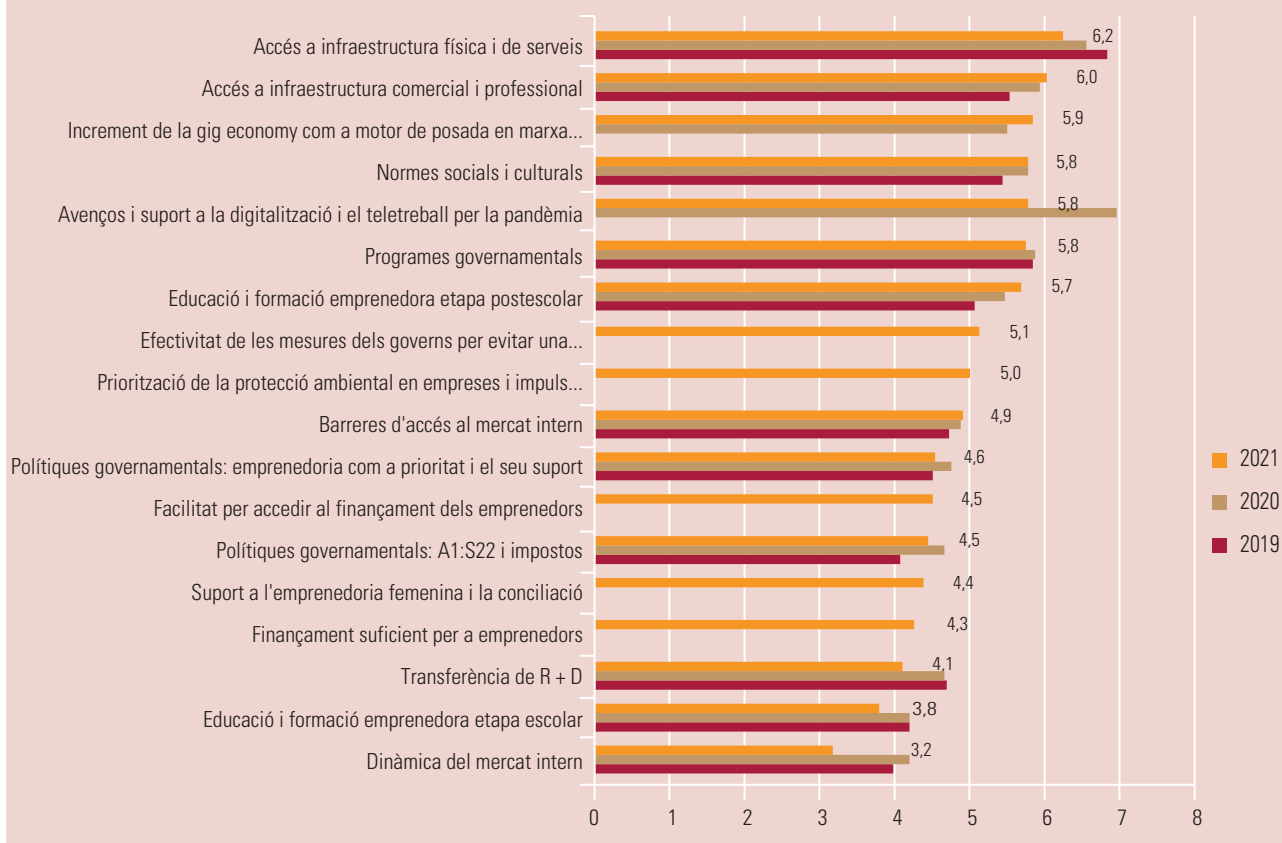
La valoració de les condicions per emprendre a Catalunya que fan els experts en el segon any de pandèmia és gairebé d'aprovat, sent l'Índex de Context d'Emprenedoria Nacional (NECI) de 4,9. Lleugerament inferior al d'Espanya (5,4) i al d'Europa (5,3).

Les condicions de l'entorn amb millors puntuacions i que aprofiten amb valoracions superiors a 5 són (Gràfic 2.10): existència i accés a infraestructura física i de serveis (6,25); existència i accés a infraestructura comercial i professional (6,04); normes socials i culturals (5,80); programes públics (5,75), i educació i formació emprenedora en l'etapa postescolar (5,69). Mentre que les que han rebut una puntuació menor són: dinàmica del mercat intern (3,17); educació i formació emprenedora en l'etapa escolar (3,81); transferència de R+D (4,10), i finançament suficient per a emprenedors (4,28).

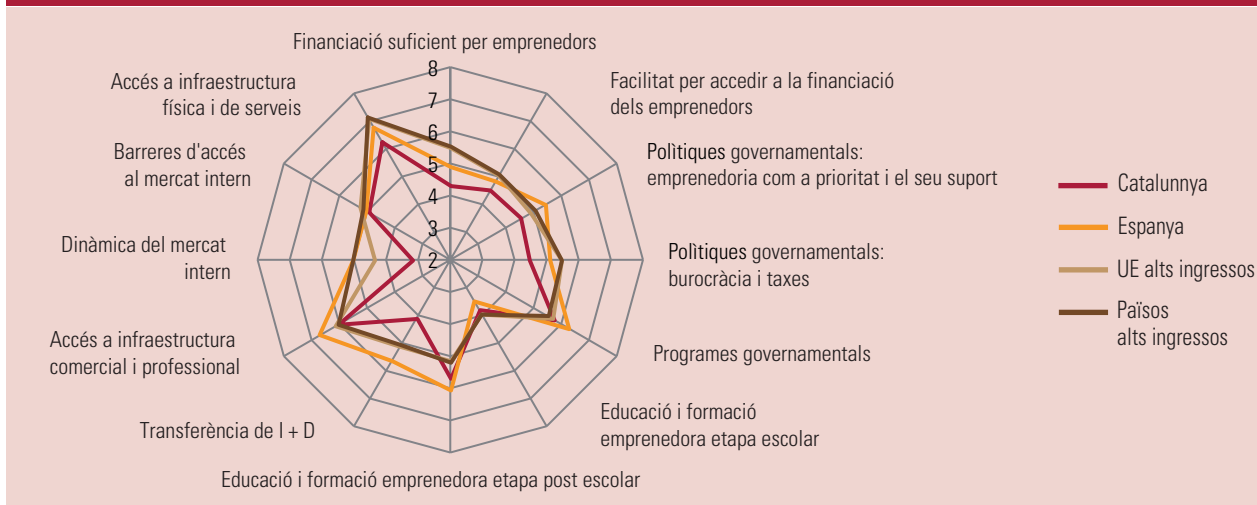
Una de les assignatures pendents és el suport a l'emprenedoria femenina i a la conciliació (4,4), amb una menor valoració que a Espanya (4,6) i a Europa (5,1).

Pel que fa a l'educació i formació, es considera prioritari treballar les actituds emprenedores en un sentit ampli (orientació i obertura a l'entorn, iniciativa, proactivitat, flexibilitat, creativitat, tolerància a l'ambigüïtat i al fra-

Gràfic 2.10. Evolució de les valoracions mitjanes de les persones expertes entrevistades sobre condicions de l'entorn per emprendre a Catalunya (període 2019-2021) (escala 0 a 10)

Gràfic 2.11. Valoració mitjana de les persones expertes sobre les condicions de l'entorn per emprendre a Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos 2021

càs...) en els diversos nivells educatius més que no pas les aptituds (coneixements i habilitats per emprendre). Les oportunitats de millora estan més en les actituds, així com en la valoració social de l'activitat emprendedora, que no pas en les aptituds, la qual cosa requereix un treball més profund i a llarg termini.

D'altra banda, enguany s'ha preguntat als experts per quatre aspectes relacionats amb la Covid, i s'ha obtingut en tots una puntuació superior a 5: avenços i suport a la digitalització i el teletreball per la pandèmia (5,8); increment de la *gig economy* com a motor de posada en marxa i model de negoci a causa de la pandèmia (5,9); prioritització de la protecció ambiental en empreses i impuls dels governs de l'agenda verda per la pandèmia (5,0), i efectivitat de les mesures dels governs per evitar una disminució significativa de nous negocis i controlar la crisi sanitària (5,1).

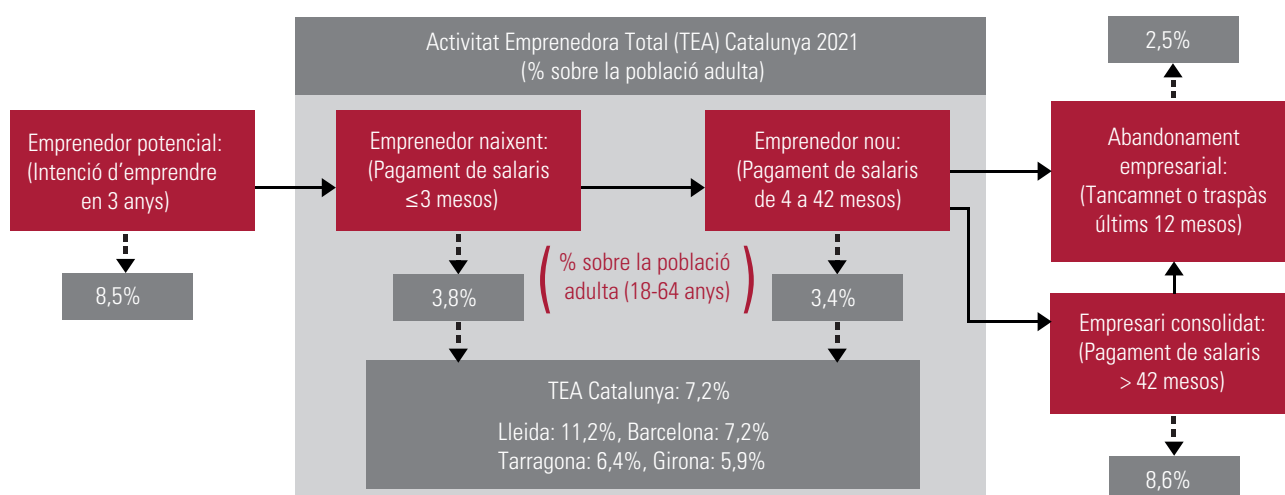
El Gràfic 2.11 mostra la valoració mitjana de les persones expertes sobre les condicions de l'entorn per emprendre a Catalunya, Espanya, Europa i països GEM d'alts ingressos. Respecte d'Espanya, dues de les valoracions del NECI de Catalunya són superiors: normes socials i culturals (+0,6 punts) i educació i formació en l'etapa escolar (+0,3 punts, tot i que amb una puntuació molt baixa, 3,8). Mentre que la resta són inferiors, sent les de majors diferències: dinàmica de mercat intern (-1,9 punts) i transferència de R+D (-1,5 punts). I, en relació amb Europa, totes les valoracions de les condicions per emprendre a Catalunya, tret de tres (normes socials i culturals, educació i formació en l'etapa postescolar i programes públics), han estat inferiors, destacant-hi la dinàmica del mercat intern (-1,2) i el finançament per a emprenedors (-1,2).

3. El procés emprendedor

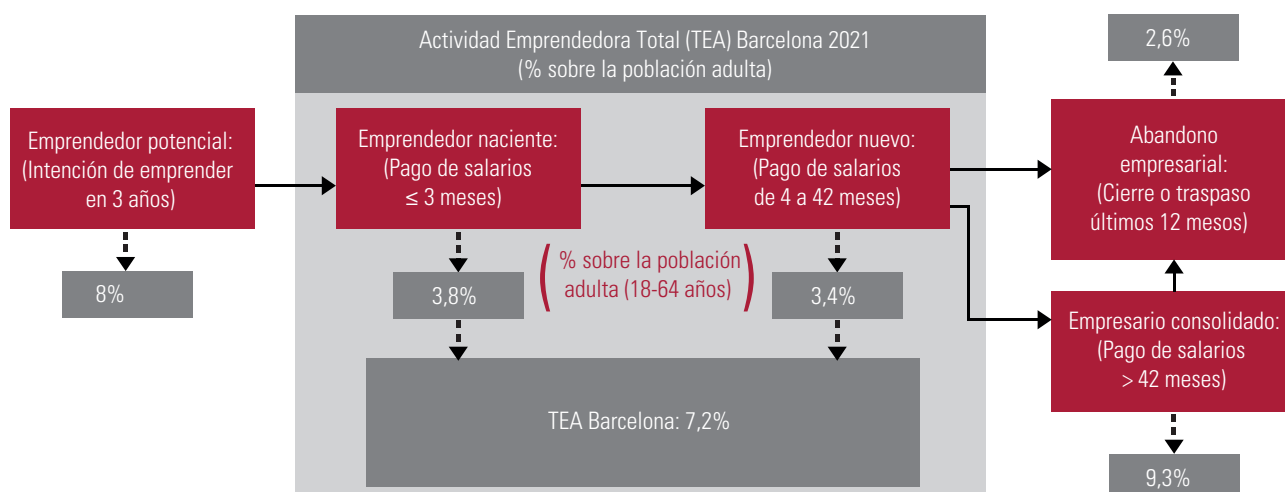
Els Gràfics 3.1 i 3.2 presenten els indicadors de les diverses etapes del procés emprendedor a Catalunya i Barcelona el 2021 segons el projecte GEM.

El primer indicador el constitueix el percentatge d'emprenedors potencials o persones de la població adulta (de 18 a 64 anys) que han declarat la seva intenció d'endegar una nova empresa en els propers 3 anys). A Catalunya aquest percentatge assolix el 2021 el 8,5%. Això suposa 0,6 punts percentuals més que el 2020 (7,9%). A la demarcació de Barcelona l'emprenedoria potencial és mig punt inferior a la mitjana catalana i se situa en el 8,0%, amb la qual cosa decreix 0,4 punts respecte de l'any anterior (8,4%). Així doncs, es manté la tendència creixent en la intenció d'emprendre a Catalunya des del 2016 fins a l'actualitat (Gràfic 3.3). A Barcelona també va haver-hi una tendència positiva des del 2017 fins al 2020, que s'ha frenat lleugerament el 2021.

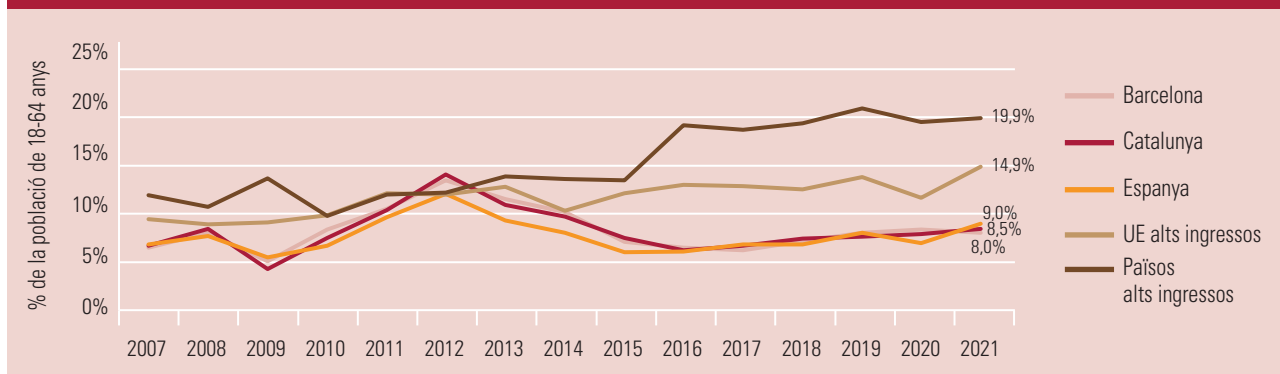
Gràfic 3.1. El procés emprendedor a Catalunya el 2021

Gràfic 3.2. El procés emprendedor a Barcelona el 2021

Gràfic 3.3. Evolució del percentatge de la població de 18-64 anys que espera emprendre en els propers 3 anys (emprenedors potencials)

El segon indicador és la TEA. La materialització de la intenció d'emprendre es mesura en el projecte GEM amb la taxa d'activitat emprenedora (TEA: *Total Entrepreneurial Activity*), que és el percentatge de persones de la població adulta (de 18 a 64 anys) que està posant en marxa una empresa durant l'últim any però que no ha pagat salaris durant més de tres mesos (emprenedors naixents) o que posseeix un negoci que ha pagat salaris durant més de tres mesos i no més de 42 mesos (emprenedors nous).

Catalunya, igual que el 2020, continua liderant l'activitat emprenedora a Espanya, amb una TEA del 7,2% (Gràfic 3.8). És a dir, set de cada cent persones adultes d'entre 18 i 64 anys es troben involucrades en negocis en fase inicial en la segona meitat del 2021. La TEA ha millorat 0,6 punts respecte de la del 2020 (6,6%), i és 1,7 punts superior a l'espanyola (5,5%) (Gràfic 3.4).

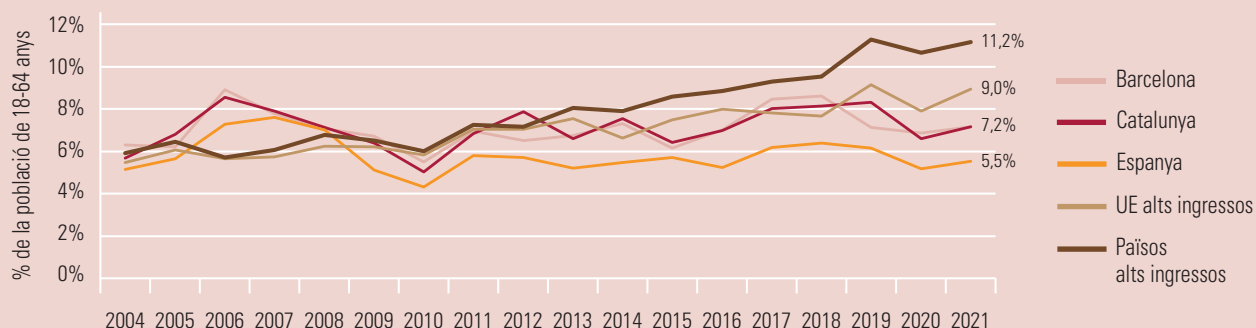
El 53% d'aquesta activitat correspon a persones emprenedores que encara estan tractant d'endegar un negoci naixent (3,8% de la població adulta), mentre que el 47% correspon a persones emprenedores que són propietàries i gestores de negocis nous d'entre 3 i 42 mesos (3,4% de la població adulta). Catalunya també lidera, a nivell espanyol, les taxes d'emprenedors naixents i nous (Gràfic 3.7).

Per demarcacions, la TEA de Barcelona és de 7,2%, la de Girona de 5,9%, la de Lleida d'11,2% i la de Tarragona de 6,4%. Per a la correcta interpretació de les dades anteriors, especialment de Girona, Lleida i Tarragona, cal tenir present que la mostra de l'enquesta (Taula 1.2 de l'Informe GEM Catalunya 2021-22) és proporcional a la grandària de la població a les quatre províncies catalanes. Suposant un nivell d'indeterminació màxim, $p=q=50\%$ i un nivell de confiança del 95%, en el cas concret de la TEA, l'error mostral és de 0,98% per a Catalunya, 1,13% per a Barcelona, 2,80% per a Girona, 5,01% per a Lleida i 2,85% per a Tarragona.

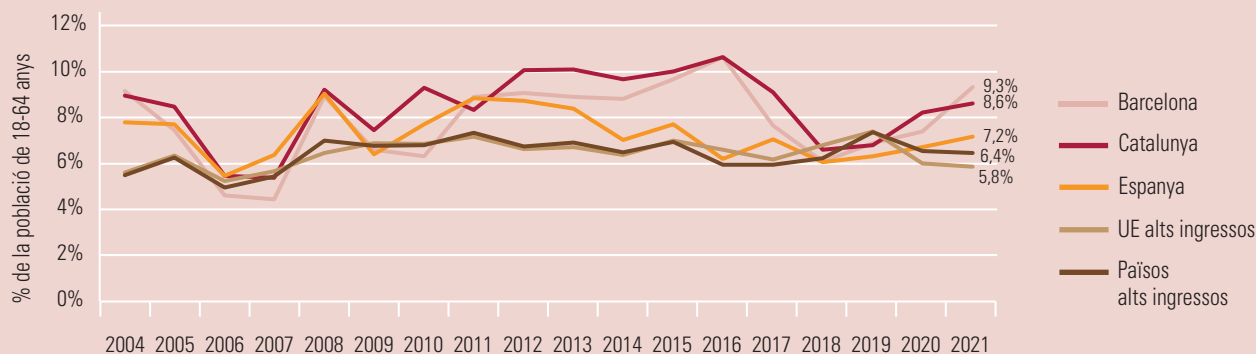
Catalunya ha aguantat relativament bé el segon any de pandèmia, mantenint les empreses consolidades i amb una xifra baixa d'abandonaments. El percentatge de persones emprenedores consolidades a Catalunya, 8,6% (amb un increment de 0,4 punts respecte de l'any anterior), és superior al d'Espanya (7,2%) i Europa (5,8%) (Gràfic 3.5). Només un 2,5% han abandonat el seu negoci en els últims 12 mesos, enfront del 2,2% a Espanya i el 3,2% a Europa (Gràfic 3.6).

L'any passat també remarcàvem com de bé que la demarcació del Barcelona havia aguantat la crisi de la Covid-19, havent estat la primera a Espanya tant en emprenedors naixents i nous i, per tant, en emprenedors en fase inicial. El 2021, el seu comportament ha estat similar: ha incrementat la TEA de 6,9% el 2020 a 7,2% el 2021, situant-se en segon lloc en el rànquing espanyol després de Catalunya (Gràfic 3.8) i per sobre de la Comunitat de Madrid (7,0%). Resultat fruit del bon comportament dels seus emprenedors naixents, de 3,0% a 3,8% (primera d'Espanya, Gràfic 3.7), malgrat la lleugera reculada dels nous (de 3,9% a 3,4%).

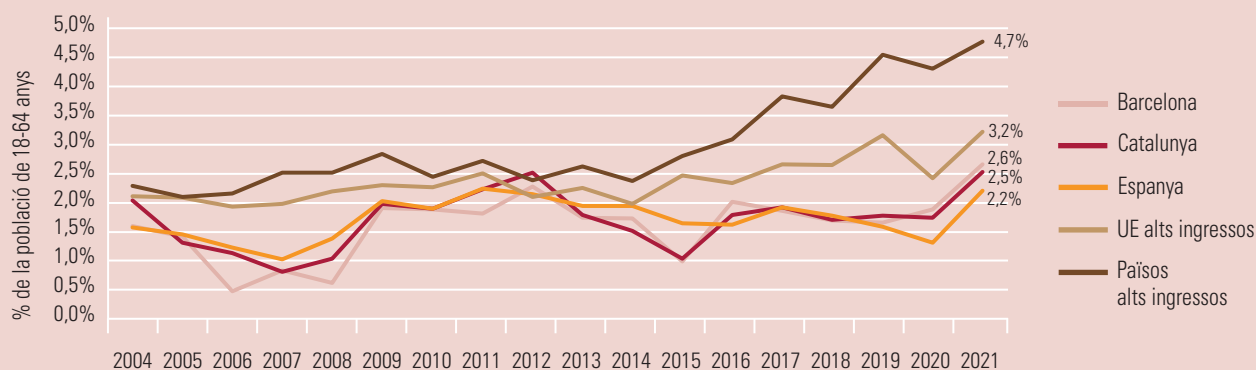
Gràfic 3.4. Evolució de l'índex TEA de Barcelona, Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos durant el període 2004-2021

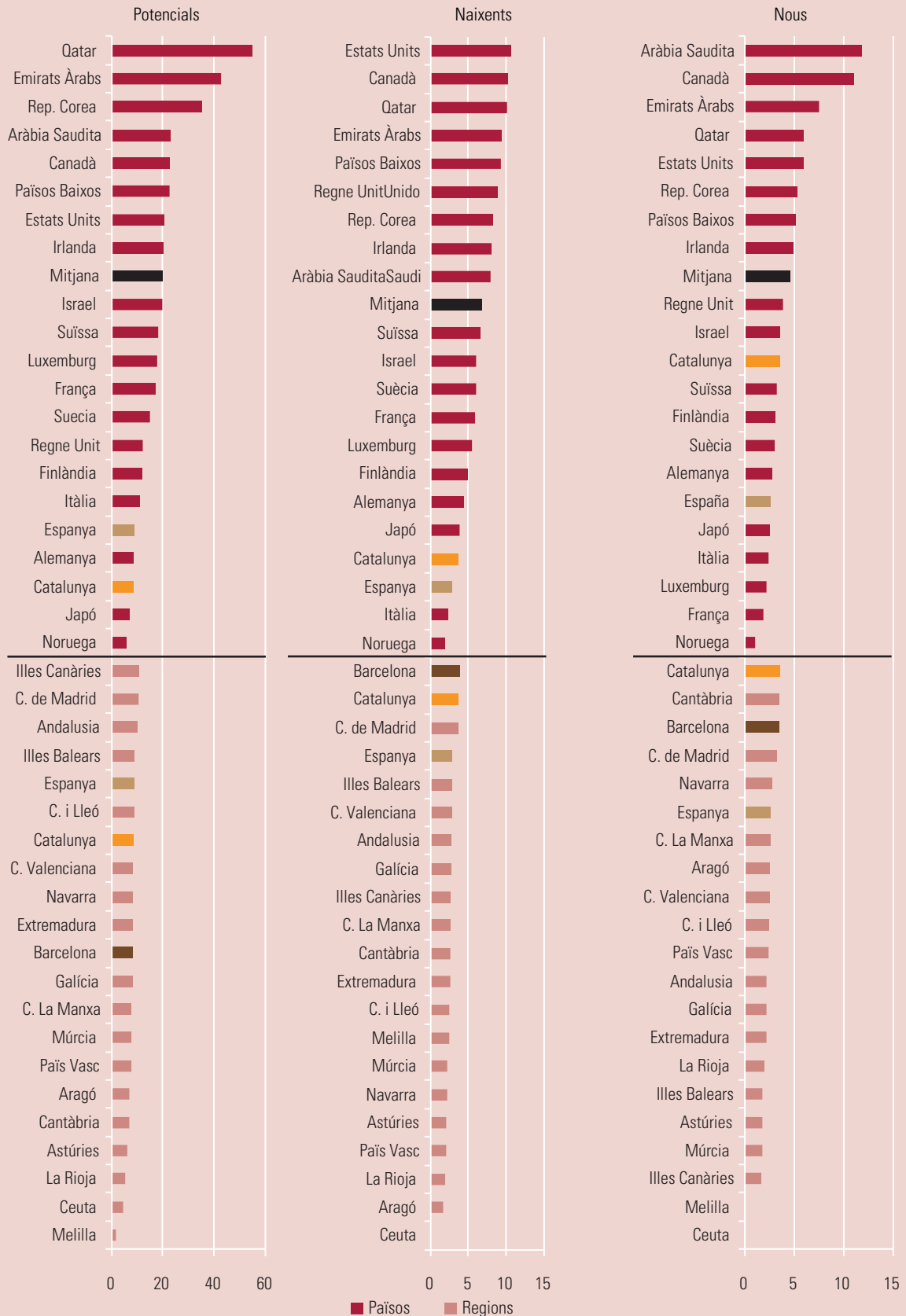
Gràfic 3.5. Evolució del percentatge de la població de 18-64 anys involucrada en negocis consolidats a Barcelona, Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos durant el període 2004-2021

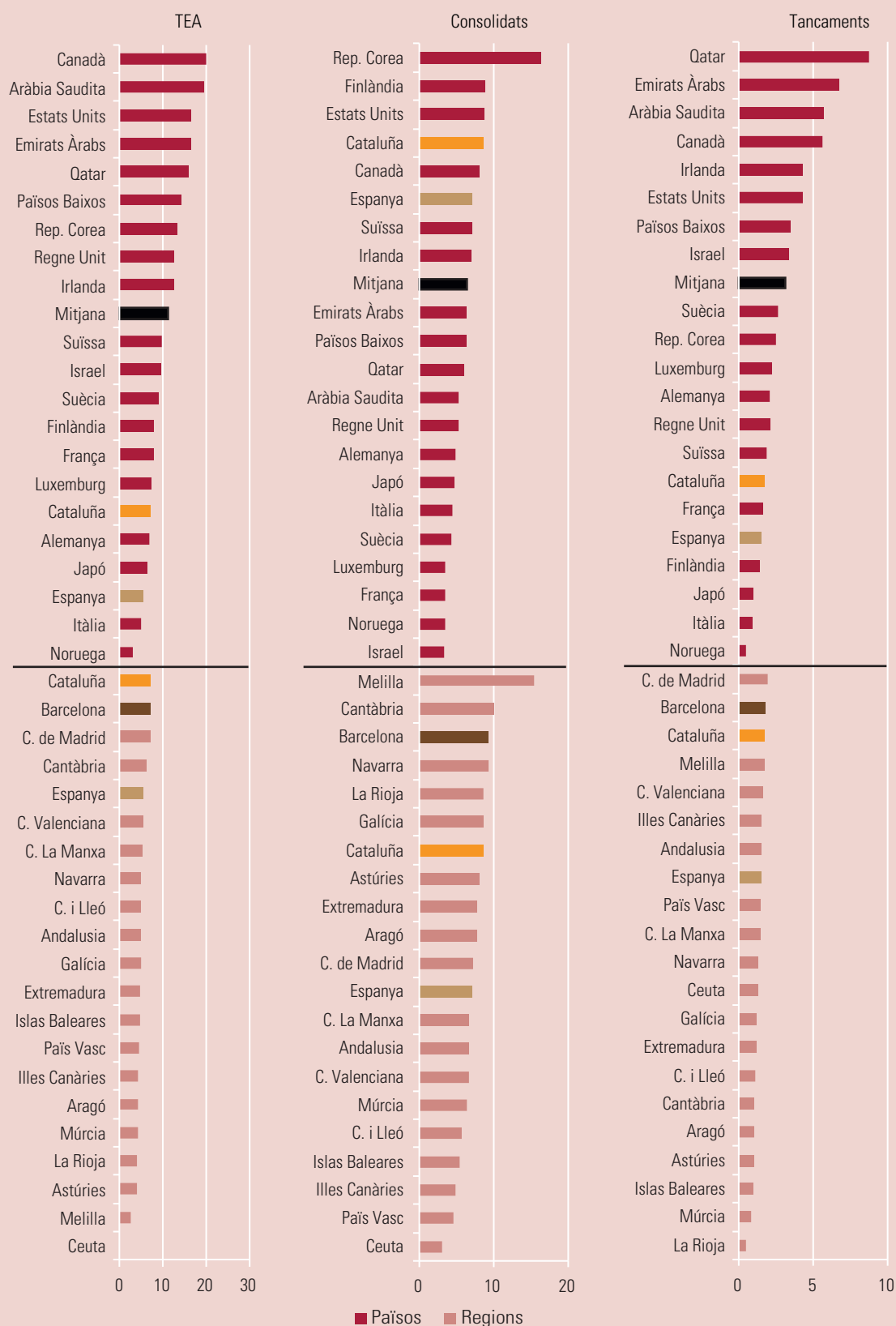
Gràfic 3.6. Evolució del percentatge de la població de 18-64 anys que ha abandonat un negoci en els últims 12 mesos durant el període 2004-2021

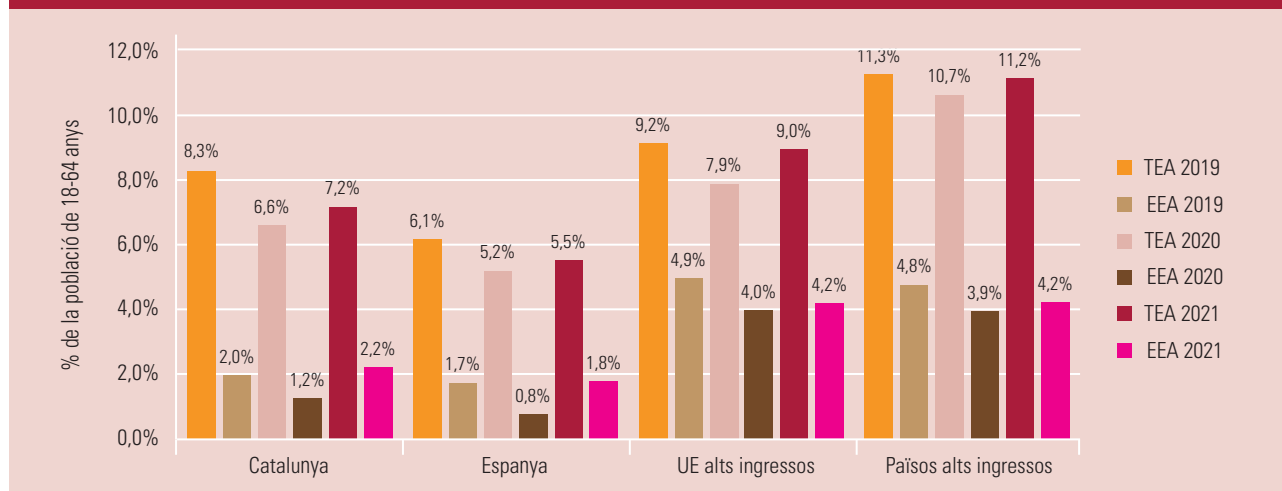
Gràfic 3.7. Posicionament de Catalunya a nivell internacional (comparació amb altres economies d'alts ingressos), i respecte de les comunitats autònomes, segons el percentatge d'emprenedors potencials, naixents i nous el 2021

Gràfic 3.8. Posicionament de Catalunya a nivell internacional (comparació amb altres economies d'alts ingressos), i respecte de les comunitats autònomes, segons el percentatge d'emprenedors en fase inicial (TEA) i consolidats, i de les persones involucrades en abandonaments d'empreses el 2021

Gràfic 3.9. Evolució del percentatge de la població de 18-64 anys que ha emprès de manera independent (TEA) o del que ho ha fet a l'interior d'organitzacions existents (EEA) a Catalunya, Espanya, Europa i països amb economies d'alts ingressos en els anys 2019-2021

La taxa d'activitat intraemprenedora (EEA: *Entrepreneurial Employee Activity*) és de 2,2% (Gràfic 3.9). Ha millorat substancialment, gairebé duplicant la del 2020 (1,2%). És 0,4 punts superior a l'espanyola (1,8%), tot i que amb un valor encara llunyà de l'europea (4,2%).

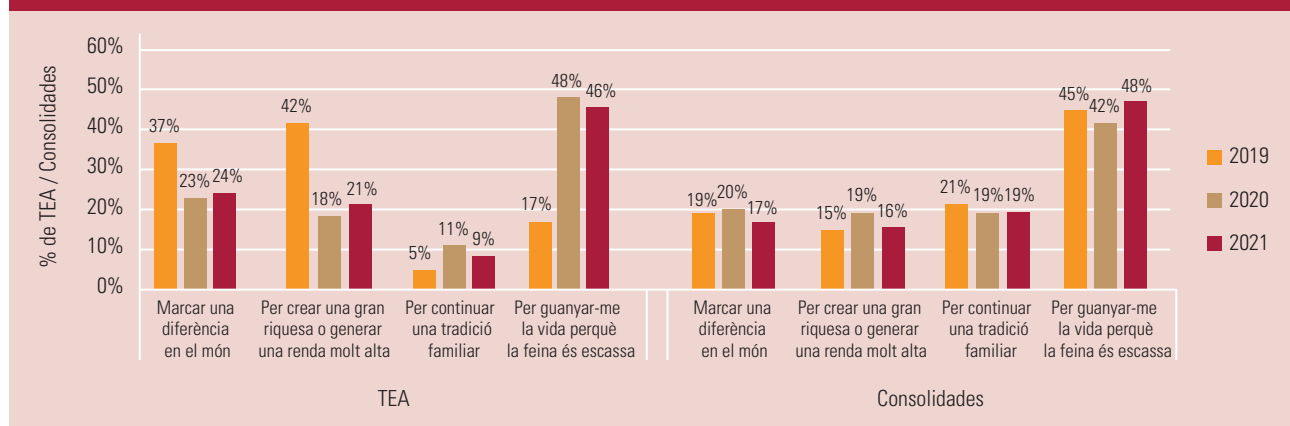
Si es comparen les dades de Catalunya amb les d'Europa, es continua detectant un major dinamisme en aquesta última. Tot i que la TEA és tan sols una mica inferior (1,8 punts major l'europea, 9,0% vs 7,2%), la mitjana d'Europa gairebé duplica Catalunya en emprenedors potencials (14,9% vs 8,5%) i en naixents (5,9% vs 3,8%), és inferior en nous (3,3% vs 3,4%) i en consolidats (5,8% vs 8,6%), molt superior en abandonaments (3,2% vs 2,5%) i gairebé la duplica en intraemprenedors (4,2% vs 2,2%). Valors que reflecteixen comportaments i estructures empresarials ben diferents.

4. Perfil motivacional de l'emprenedor

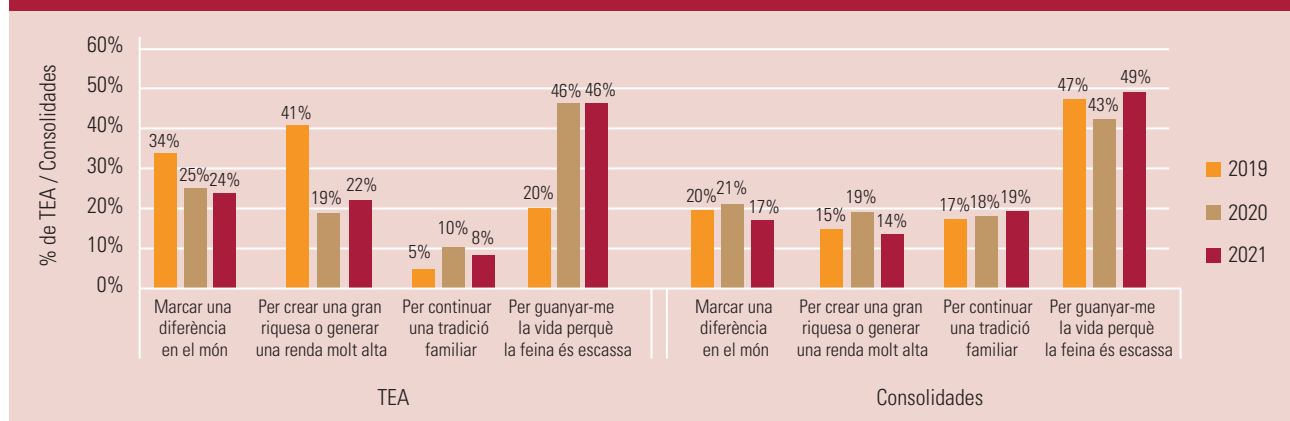
La decisió d'emprendre pot ser conseqüència de factors positius (aprofitar una oportunitat de negoci) o de fets que tenen unes certes connotacions negatives (com pot ser l'atur). En aquest últim cas, és la manca d'altres alternatives personals la que "empeny" les persones a crear la seva pròpia empresa com a mitjà de subsistència (emprenedoria per necessitat o "push"). Els treballs sustentats per les teories del capital humà i el capital relacional suggereixen que la creació per oportunitat, en oposició a la creació per necessitat, constitueix un dels principals determinants de la probabilitat de creixement de les noves empreses.

En el Gràfic 4.1 s'observa que, tant en les empreses de creació recent (TEA) com en les consolidades (creades fa més de 3,5 anys), hi predominen els motius reactius o "push" (es crea l'empresa perquè la feina és escassa) enfront dels proactius o "pull" (marcar una diferència en el món/crear una gran riquesa). Hi observem també que en el cas dels nous emprenedors (TEA) el 2020 i el 2021 la motivació reactiva o "push" augmenta amb força: passa del 17% el 2019 al 48% el 2020 i al 46% el 2021. N'és la causa, probablement, l'excepcional situació viscuda en els últims anys a causa de la pandèmia provocada pel coronavirus.

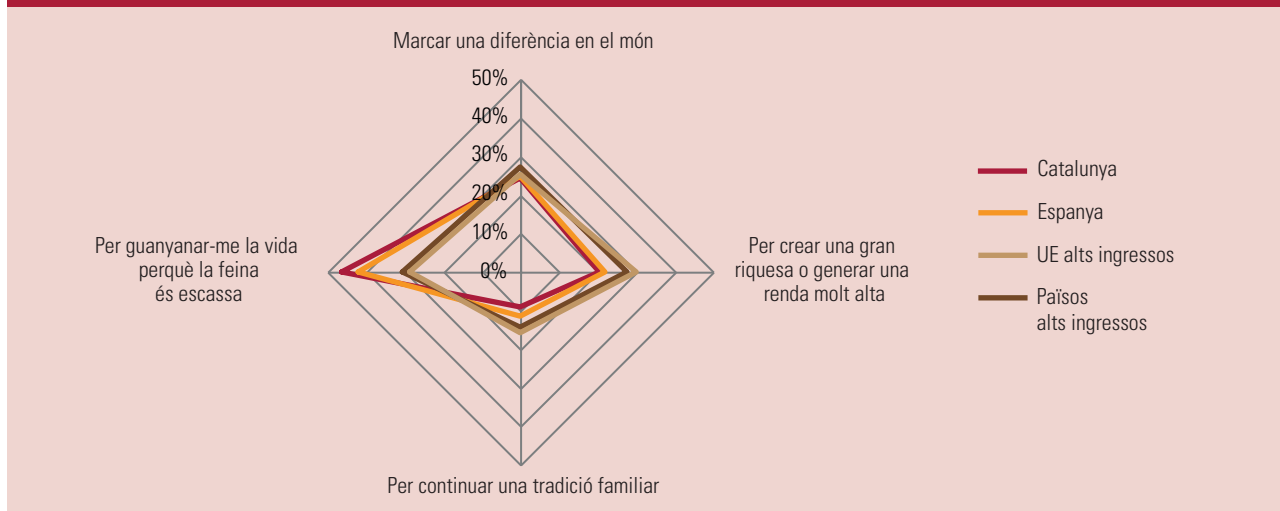
Gràfic 4.1. El procés emprenedor a Catalunya en el període 2019-2021 segons el motiu per emprendre (suma 100)

Gràfic 4.2. El procés emprenedor a Barcelona en el període 2019-2021 segons el motiu per emprendre (suma 100)

Gràfic 4.3. Posicionament de Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos respecte del motiu per emprendre en emprenedors en fase inicial (TEA) 2021.

En el Gràfic 4.2 es poden veure els resultats relatius a la motivació per emprendre corresponents a Barcelona. Les diferències entre Barcelona i el total de Catalunya són, tal com es pot observar, negligibles i són, per tant, vàlides aquí les mateixes conclusions apuntades abans.

En el Gràfic 4.3 es compara el perfil motivacional dels empresaris recents (TEA) de Catalunya amb el corresponent a Espanya, Europa i països GEM d'alts ingressos. Hi observem, en primer lloc, el major pes que tant en els altres països d'Europa com en el conjunt dels d'alts ingressos hi té el motiu "per continuar una tradició familiar": en el conjunt de països d'alts ingressos aquest motiu té un pes set punts superior a Catalunya. Aquest major pes de la tradició familiar pot redundar en la potenciació de xarxes relacionals i en la transmissió d'experiències que, en darrer terme, són susceptibles de reflectir-se en la qualitat de l'emprenedoria.

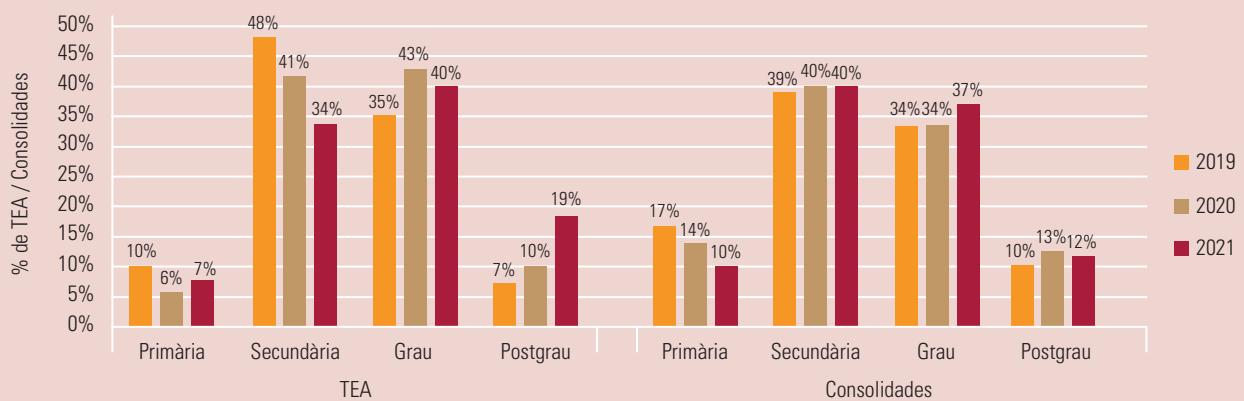
Contràriament, la motivació reactiva (crear una empresa per manca d'alternatives d'ocupació) és molt més elevada a Catalunya que als països d'alts ingressos (disset punts percentuals de diferència). Correlativament, la motivació proactiva (crear l'empresa per marcar una diferència en el món o per generar una renda molt alta) és onze punts percentuals inferior a Catalunya que en el conjunt de països GEM d'alts ingressos.

5. Perfil de les persones involucrades en el procés emprenedor a Catalunya

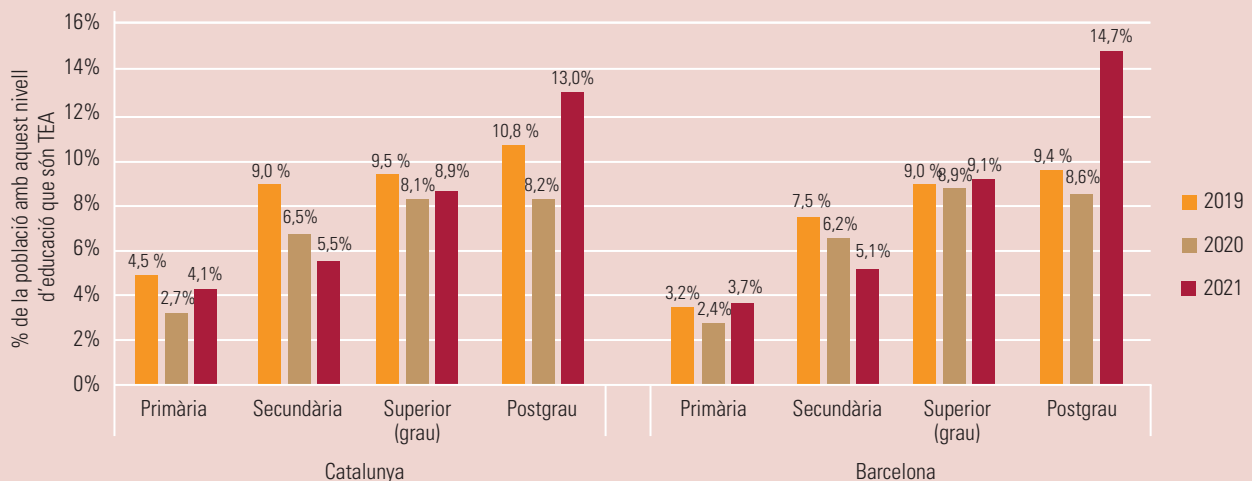
A fi d'identificar el perfil de les persones involucrades en el procés emprenedor, el projecte GEM té en compte, a més del perfil motivacional, tractat en l'apartat anterior, el nivell de formació, l'edat, el gènere, el nivell de renda i la situació laboral prèvia.

El nivell d'educació formal de l'emprenedor i, en general, el seu capital humà determinen en bona mesura la seva capacitat d'identificar oportunitats de negoci i la qualitat del projecte empresarial i de l'empresa creada. En el Gràfic 5.1 es pot veure com es distribueixen els dos grups (TEA i consolidats) de persones emprenedores catalanes segons el seu nivell d'educació. El 2021 el 93% dels empresaris en fase inicial (TEA) tenen estudis secundaris o superiors, i un 59% estudis de grau o de postgrau. És remarcable l'augment de pes que s'ha produït en els dos últims anys dels nous empresaris amb estudis superiors. La situació excepcional que s'ha viscut ha intensificat l'orientació cap a la creació d'una empresa pròpia de les persones amb estudis superiors.

Gràfic 5.1. Distribució dels col·lectius emprenedors per nivell d'educació a Catalunya en el període 2019-2021

Gràfic 5.2. Evolució índex TEA per nivell d'educació a Catalunya durant el període 2019-2021

Una manera alternativa d'analitzar el nivell d'educació formal de les persones emprenedores en fase inicial és per mitjà de l'índex TEA específic. Aquest és igual a la proporció que, sobre la població adulta d'un determinat nivell de formació, representen els que han creat una empresa que, en el moment de l'enquesta, té una antiguitat inferior a tres anys i mig. En el Gràfic 5.2 es pot veure l'evolució per a Catalunya de l'índex TEA específic de cada nivell d'educació. S'hi aprecia que la propensió a emprendre ha estat durant els últims anys més elevada en les persones amb un nivell d'educació superior (grau i postgrau). Això s'esdevé també, fins i tot amb una major intensitat, a Barcelona.

Complementàriament a aquesta anàlisi dels índexs TEA segons el nivell de formació, en el Gràfic 5.3 es compara l'evolució d'aquests amb Espanya i amb els països d'alts ingressos per als dos nivells d'educació superior. En el cas del grau s'observa que el 2021 aquest indicador queda a Catalunya gairebé tres punts per sota del corresponent al conjunt de països d'alts ingressos i dos punts per sobre d'Espanya. En el cas del postgrau, i gràcies a l'important augment que a Catalunya es produeix el 2021, l'indicador pràcticament s'igualava al dels països d'alts ingressos i és gairebé dos punts percentuals superior a Espanya.

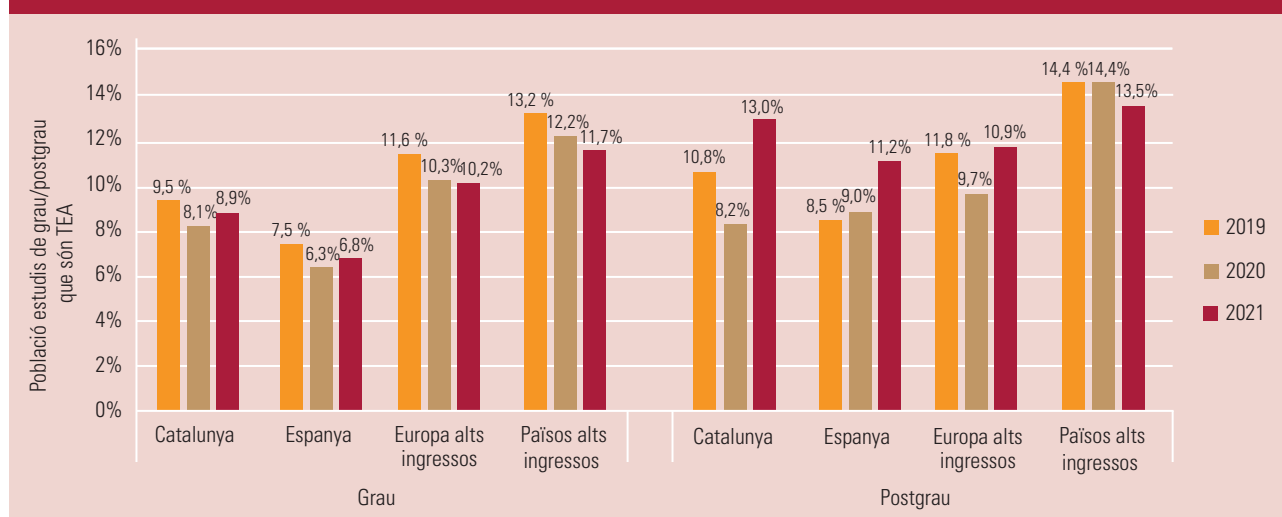
L'edat mitjana dels emprenedors varia segons la fase del procés emprenedor en què es troba la persona: 39 anys dels emprenedors potencials, 43 anys dels qui estan en fase inicial (TEA), 51 anys del qui estan en fase consolidada i 45 anys dels qui han abandonat el negoci en l'últim any.

A les franges de 18-24 i 25-34 anys hi destaquen els emprenedors potencials (25%) (Gràfic 5.4). En el grup de 35-44 anys hi ha més emprenedors nous (37%). A la franja de 45-54 anys hi destaquen els naixents (32%) i els consolidats (30%). A la de 55-64 anys hi predominen els consolidats (44%) i els abandonaments (35%).

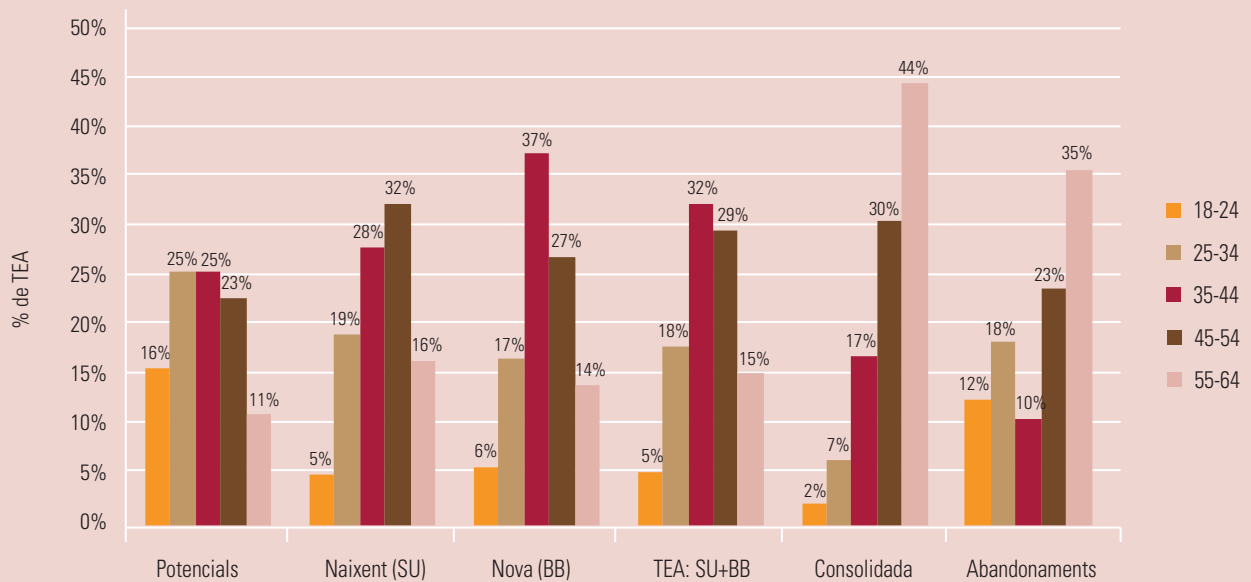
Pel que fa a la TEA dels joves catalans (18-34 anys), se situa en el 5,5% (Gràfic 5.5). La TEA dels joves barcelonins és del 5,3%, el mateix valor que s'obté com a mitjana espanyola. A Europa aquest indicador assoleix el 10,9% i als països d'alts ingressos a nivell mundial puja fins al 12,9%.

Respecte del gènere, el percentatge d'homes emprenedors és superior al de les dones emprenedores (Gràfic 5.6). En el cas dels consolidats, les dones són el 38% enfront del 62% dels homes. En l'emprenedoria en fase inicial (TEA), hi ha un 46% de dones i un 54% d'homes. En el col·lectiu de potencials, les proporcions són gairebé les mateixes (51% d'homes enfront de 49% de dones).

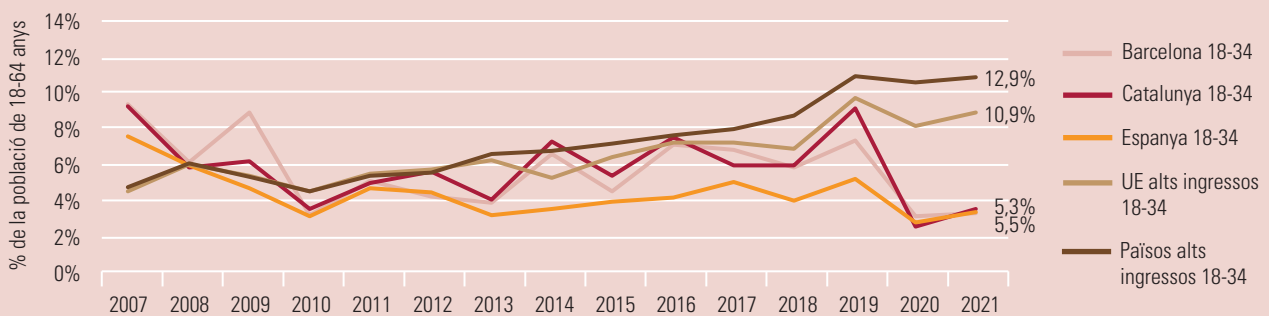
Gràfic 5.3. Evolució de l'índex TEA corresponent al nivell d'educació superior (grau i postgrau) a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos durant el període 2019-2021

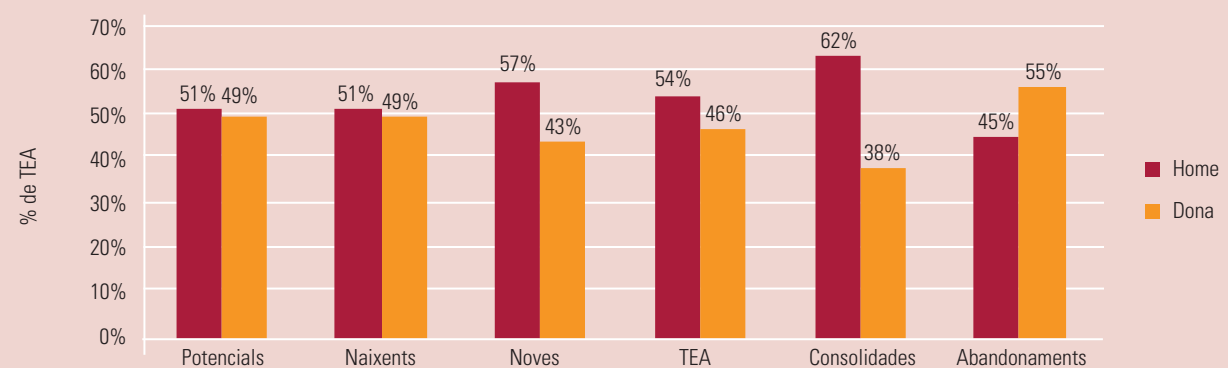
Gràfic 5.4. Distribució per edat dels col·lectius emprenedors a Catalunya el 2021

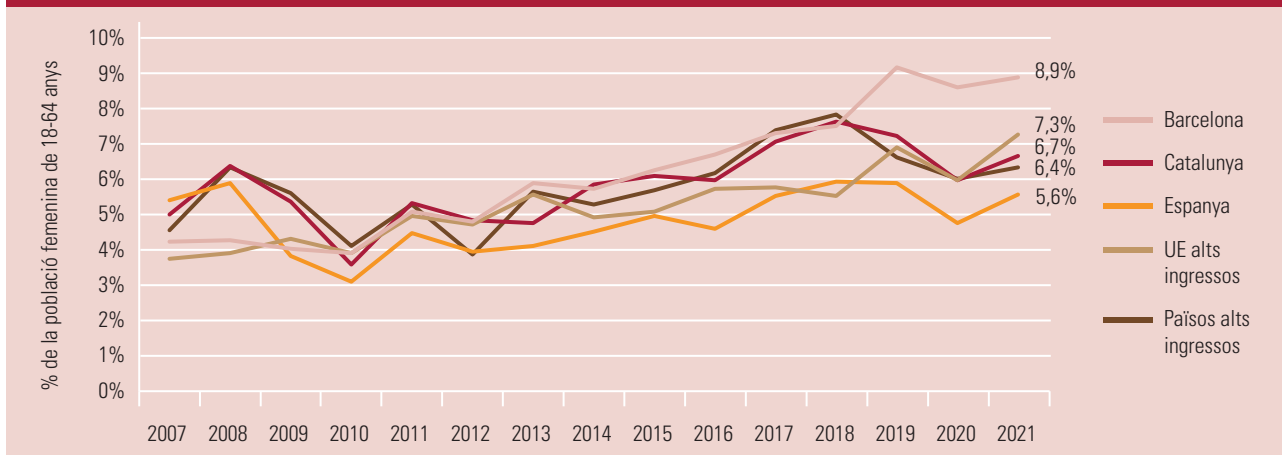
Gràfic 5.5. Evolució índex TEA de joves (18-34 anys) a Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos en el període 2007-2021

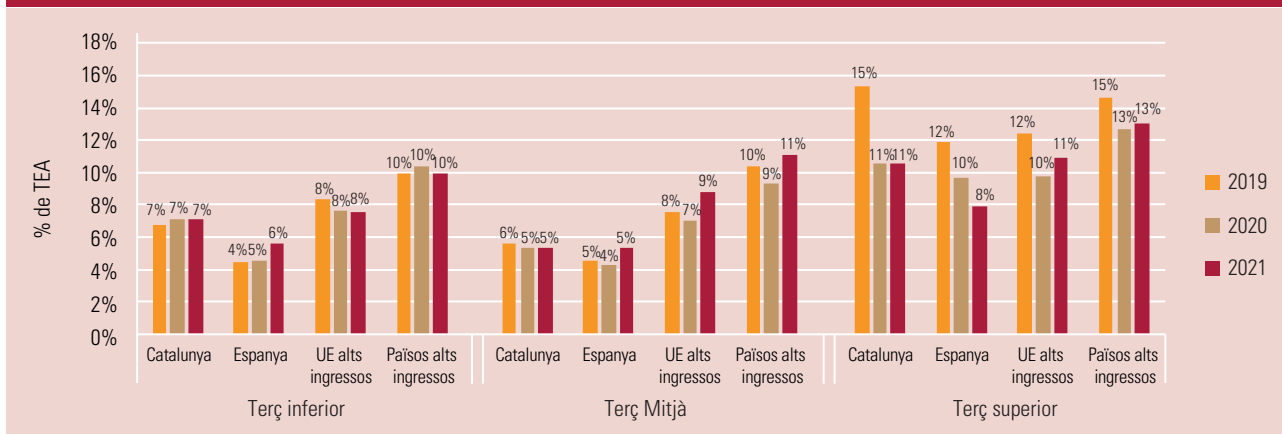
Gràfic 5.6. Distribució per gènere dels col·lectius emprenedors a Catalunya el 2021

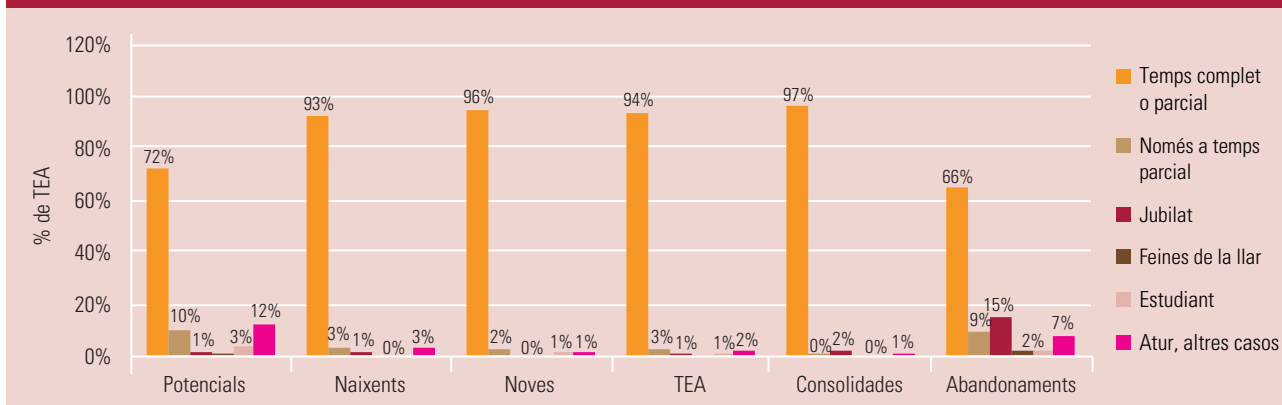
Gràfic 5.7. Evolució TEA femenina a Barcelona, Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos en el període 2007-2021

Gràfic 5.8. Evolució dels emprenedors en fase inicial (TEA) a Catalunya, Espanya, Europa i països d'alts ingressos segons el nivell de renda en el període 2019-2021

Gràfic 5.9. Distribució dels col·lectius emprenedors a Catalunya el 2021 per situació laboral

El 2021 la TEA femenina catalana es recupera i puja fins al 6,7%, set dècimes més que l'any anterior (Gràfic 5.7). La TEA femenina a Barcelona també ha augmentat i passa del 6,1% al 6,4%. A Espanya continua sent inferior, ja que se situa en el 5,6% després d'augmentar vuit dècimes. Als països d'alts ingressos està en el 7,3% a nivell europeu i en el 8,9% a nivell mundial.

Comparant el percentatge d'emprenedors en fase inicial (TEA) segons el nivell de renda, el 2021 la mitjana catalana és superior a l'espanyola i totes dues estan per sota de l'europea i la mundial (Gràfic 5.8). Ara bé, en el terç superior de renda hi ha un 11% d'emprenedors catalans en fase inicial (TEA), tres punts més que a Espanya i al mateix nivell que a Europa.

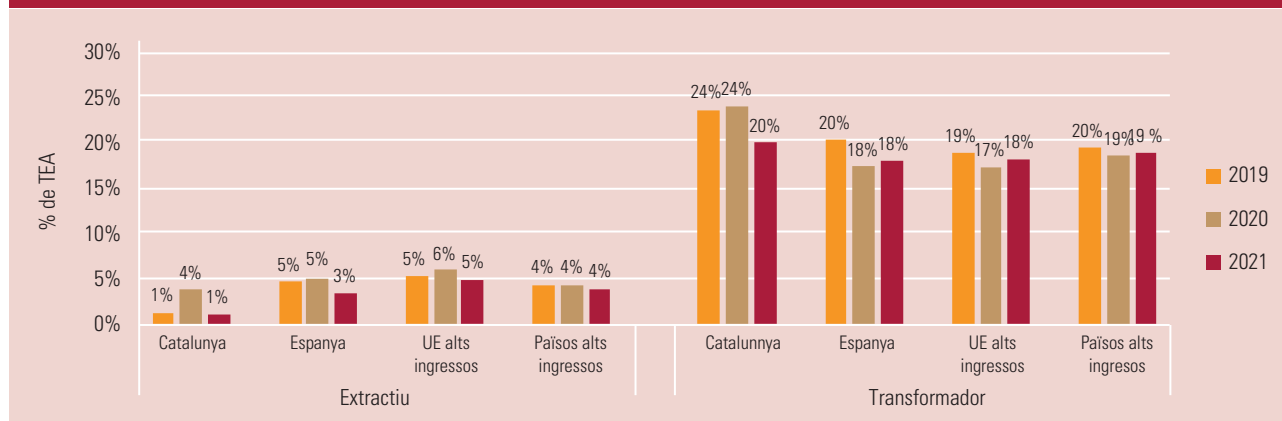
Atenent a la situació laboral, la gran majoria de les persones emprenedores declara una situació de treball a temps complet o parcial (Gràfic 5.9). En els emprenedors potencials s'hi aprecia un percentatge superior, respecte dels altres col·lectius emprenedors, d'una situació d'atur (12%), ocupació a temps parcial (10%) i estudiants (3%).

6. Característiques de l'activitat emprendedora a Catalunya

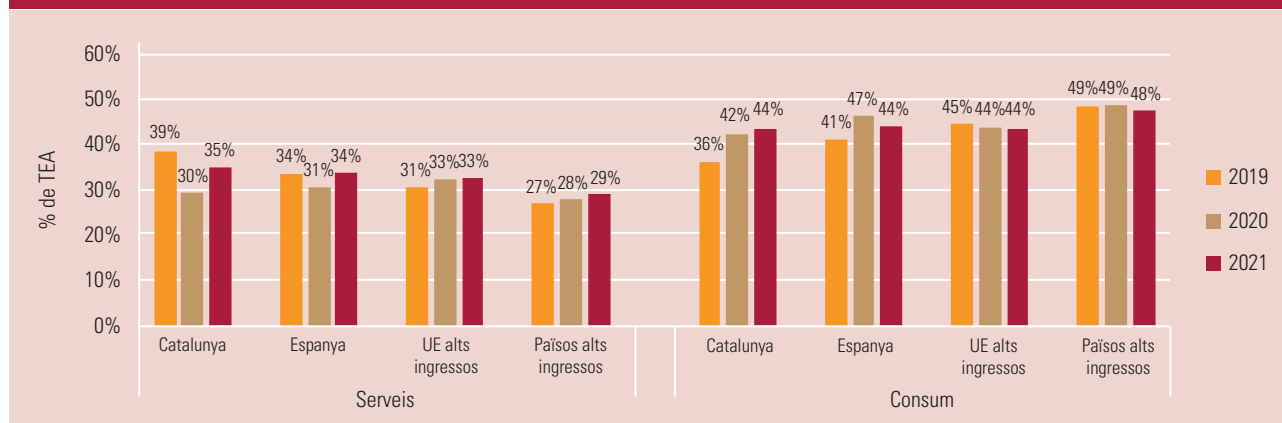
En aquest apartat s'analitzen les principals característiques de les empreses creades recentment (TEA) i també de les consolidades (EB). En concret, les característiques estudiades són el sector d'activitat, la dimensió actual i esperada d'aquí a cinc anys, l'orientació innovadora de productes i serveis, l'orientació innovadora de tecnologies i processos, l'orientació internacional i, finalment, l'orientació social i mediambiental. Aquest conjunt de característiques defineix, en bona mesura, el nivell de qualitat de l'activitat emprendedora.

En els Gràfics 6.1 i 6.2 es compara la participació sectorial de les empreses de creació recent (TEA) de Catalunya amb Espanya i també amb els altres països d'alts ingressos. S'hi constata, en primer lloc, l'escàs pes que té el sector extractiu en les empreses de creació recent. D'altra banda, hi veiem que la participació del sector transformador en les noves empreses passa del 24% al 20% el 2021. No obstant això, el seu pes es manté lleugerament per sobre del d'Espanya i el dels altres països d'alts ingressos. Aquesta és una dada rellevant, ja que les empreses industrials solen, en general, tenir un major potencial de creixement, d'innovació i d'internacionalització. Pel que fa al sector de serveis a les empreses, veiem que el 2021 recupera cinc punts de participació dels nou que es van perdre en l'exercici anterior. Amb això, es torna a superar el pes que aquest sector té a Catalunya respecte d'Espanya i altres països d'alts ingressos. El sector de serveis al consumidor

Gràfic 6.1. Evolució de la proporció d'empreses en fase inicial (TEA) a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos dels sectors extractiu i transformador, en el període 2019-2021

Gràfic 6.2. Evolució de la proporció d'empreses en fase inicial (TEA) a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos, sectors serveis i consum, en el període 2019-2021

mostra el 2021 un nou augment de dos punts percentuals. No obstant això, el pes d'aquest sector continua sent inferior al del conjunt de països d'alts ingressos (44% vs 48%). Això és rellevant, ja que és normalment en el sector de serveis al consumidor on s'acumulen les empreses amb menor inversió i menor potencial de creixement i internacionalització, mentre que, per contra, en el transformador i el de serveis a les empreses acostuma a observar-s'hi una empremadoria de major qualitat.

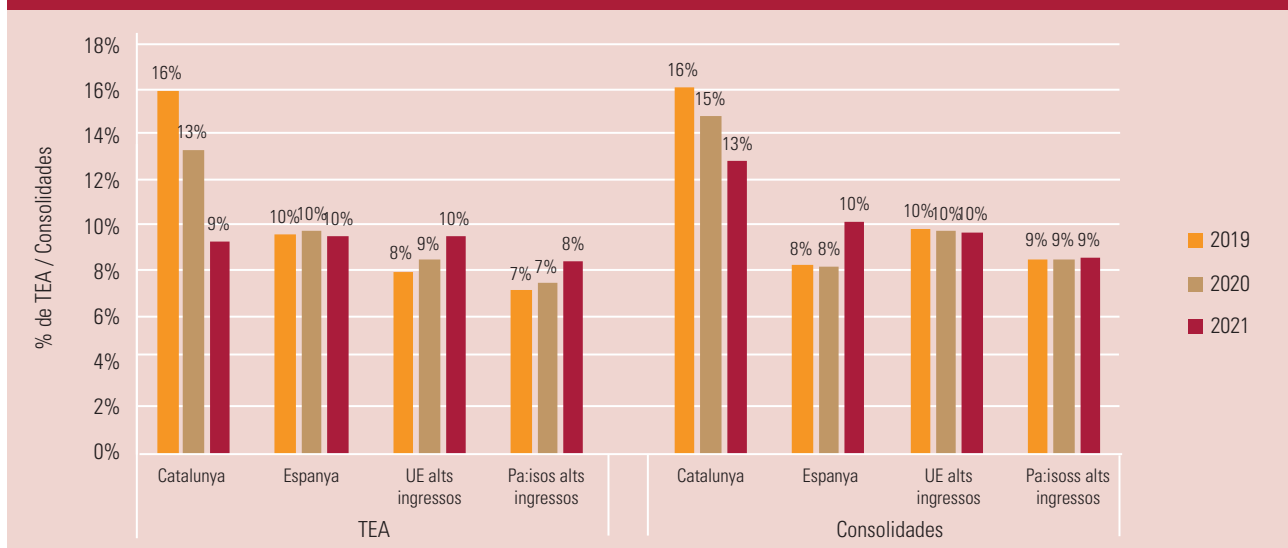
Finalment, pel que fa a implantació sectorial, en el Gràfic 6.3 es compara el percentatge d'empreses TEA i consolidades de Catalunya que es troben en sectors de tecnologia mitjana o alta amb els corresponents a Espanya, Europa i conjunt de països d'alts ingressos. Segons el que es pot veure, el 2021 no hi ha grans diferències entre les mitjanes considerades, és a dir, Catalunya té en empreses de creació recent un percentatge anàleg en sectors de mitjana i alta tecnologia al d'Espanya i al del conjunt de països d'alts ingressos. Per a les consolidades, el percentatge de Catalunya és tres punts superior.

En relació amb la grandària dels nous negocis (TEA) i dels consolidats (EB), el projecte GEM recull informació sobre el nombre de treballadors en el moment de l'entrevista i també sobre els treballadors que l'empresa espera tenir d'aquí a cinc anys. El 2021 la grandària mitjana de les empreses creades recentment (TEA) continua disminuint, tot i que de manera lleugerament més pausada que el 2020. En el Gràfic 6.4 veiem que l'augment de pes de les empreses d'1 a 5 treballadors (del 40% al 47%) es veu contrarestat per la forta disminució de les de 6 a 19 empleats (passa de 13% a 6%). Hem de suposar que en els propers anys es tornarà a la senda de creixement de la grandària inicial de les empreses catalanes.

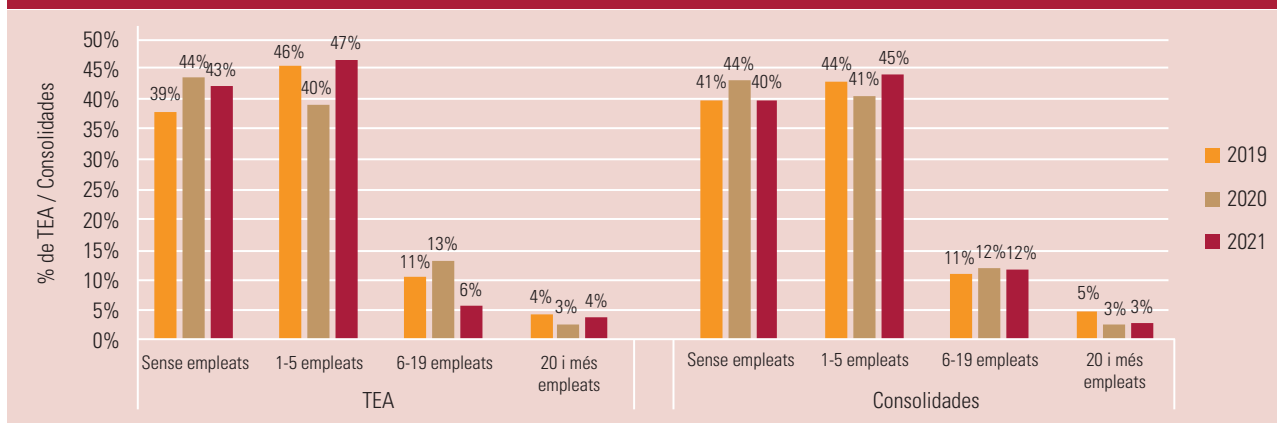
En el Gràfic 6.5 es quantifica, en nombre de treballadors, la dimensió mitjana actual i l'esperada d'aquí a cinc anys per a les empreses noves (TEA). En aquestes, la dimensió actual passa de 3,64 treballadors el 2020 a 3,27 treballadors el 2021, i l'esperada passa de 4,37 a 5,07, amb la qual cosa es recupera bona part de la caiguda d'expectatives que es va produir el 2020. L'orientació al creixement és una característica important del comportament empremador: les persones involucrades en activitats de creació d'empreses que tenen elevades aspiracions de creixement solen mostrar un alt compromís amb l'èxit empresarial.

Contextualitzem, finalment, l'anàlisi de la variable dimensió empresarial comparant les dades de Catalunya amb les d'Espanya i la resta de països d'alts ingressos per a alguns indicadors clau. Efectuem en primer lloc

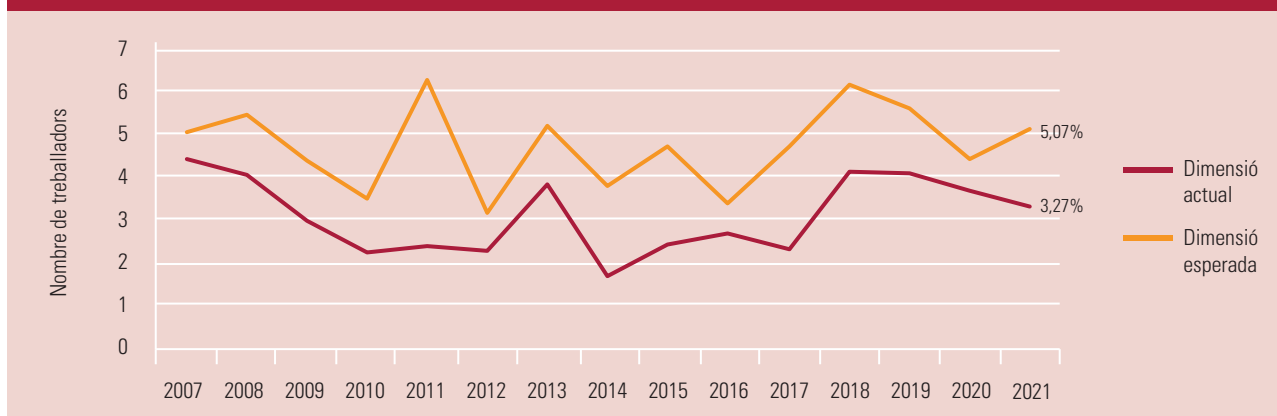
Gràfic 6.3. Proporció dels empremadors ubicats en sectors de tecnologia mitjana o alta a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos. 2019-2021

Gràfic 6.4. Evolució dels emprenedors a Catalunya segons la grandària en ocupació del seus projectes de negoci en el període 2019-2021

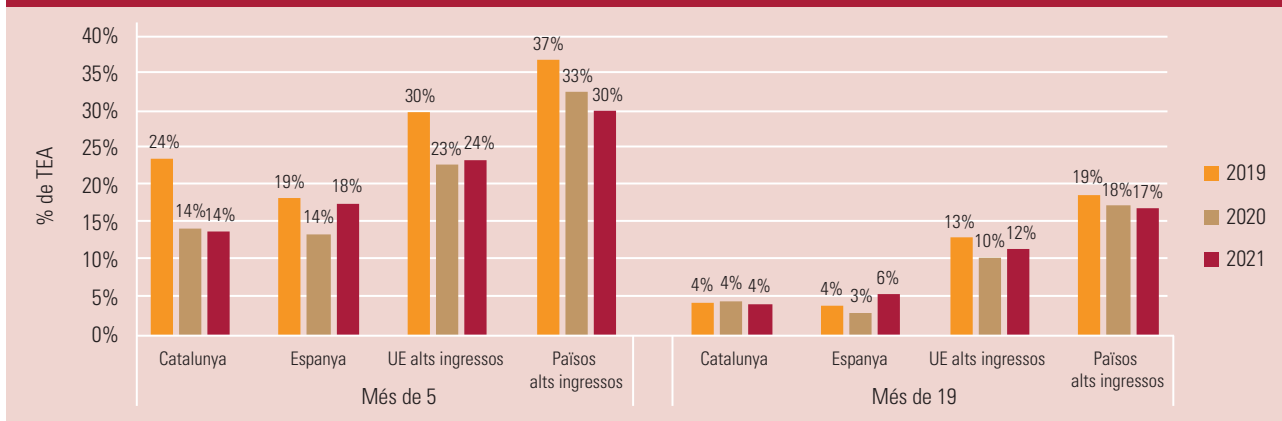
Gràfic 6.5. Evolució per als emprenedors en fase inicial (TEA) de Catalunya de la dimensió mitjana actual i esperada en cinc anys dels seus projectes empresarials. Període 2007-2021

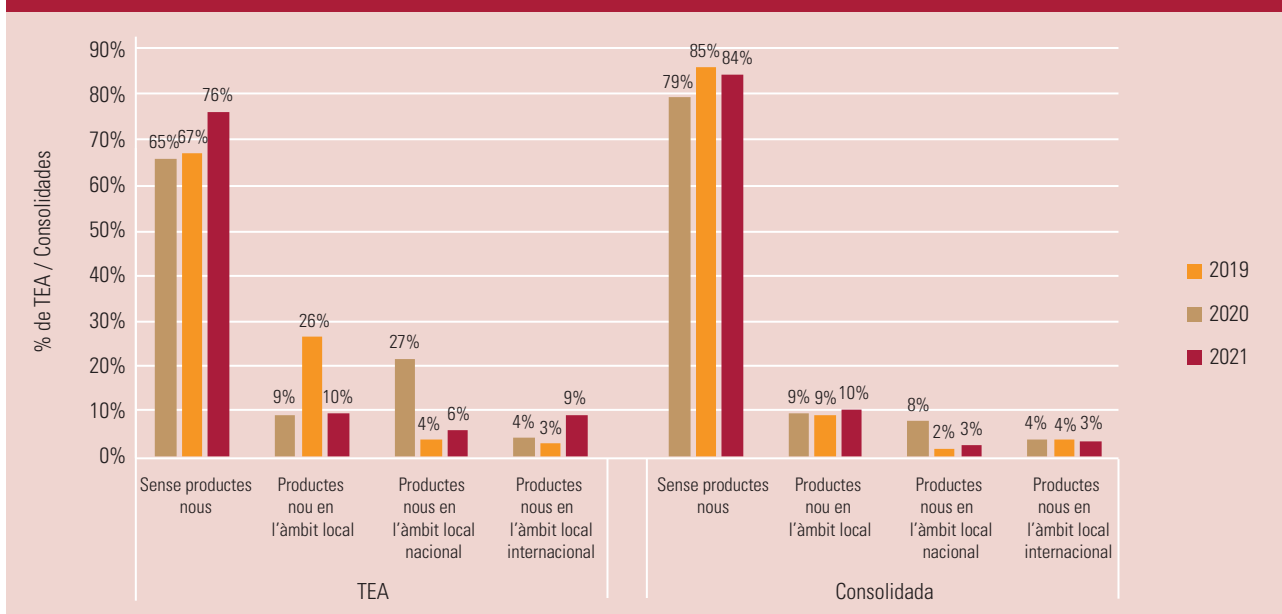
la comparació relativa a la variable proporció d'empreses de creació recent (TEA) que en els propers cinc anys esperen tenir més de cinc treballadors (Gràfic 6.6). El seu nivell a Catalunya és el 2021 lleugerament inferior al del 2020, amb la qual cosa el diferencial negatiu amb els països d'Europa d'alts ingressos continua sent de deu punts percentuals, i amb la mitjana de tots els països d'alts ingressos de més de quinze punts. El segon indicador utilitzat és el relatiu a les persones emprenedores en fase inicial que esperen tenir en els propers anys més de 19 treballadors (Gràfic 6.6). El 2021 el diferencial negatiu de Catalunya és de vuit punts respecte d'Europa i de tretze punts respecte de la mitjana del conjunt de països d'alts ingressos. Novament es posa aquí de manifest un dels problemes importants del teixit empresarial català.

Analitzem en tercer lloc l'orientació innovadora de les empreses. La capacitat d'innovar és una característica clau de l'emprenedoria de qualitat. La supervivència i el potencial de creixement dels nous negocis depenen de la seva capacitat d'innovació en processos, procediments i productes. En el Gràfic 6.7 es pot veure per al període 2019-2021 el grau i àmbit de novetat de productes i serveis a Catalunya tant per a les empreses creades recentment (TEA) com per a les consolidades, observant-s'hi un grau d'innovació de producte menor en aquestes últimes. El 2021 les empreses de creació recent que afirmen tenir productes que suposen una novetat en l'àmbit internacional assoleixen un notori 9%. En contraposició, les TEA que diuen no tenir productes nous passen del 67% al 76%.

Gràfic 6.6. Proporció dels emprenedors en fase inicial (TEA) que esperen tenir en cinc anys més de 5 o més de 19 treballadors a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos. 2019-2021

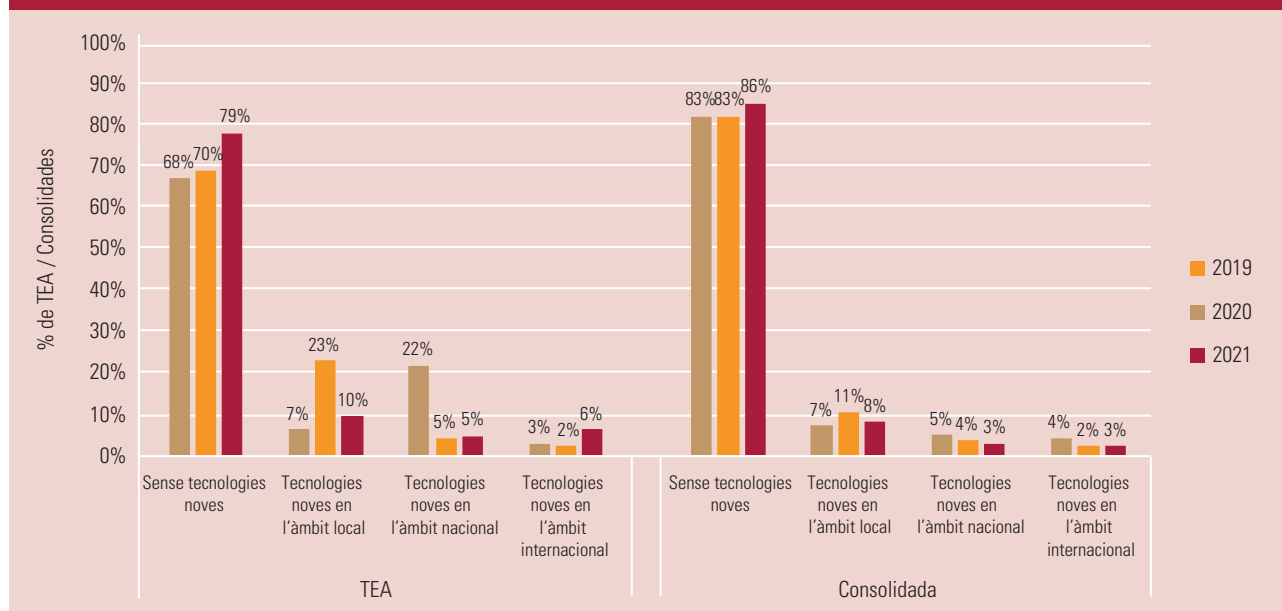
Gràfic 6.7. El procés emprenedor a Catalunya segons el grau i àmbit de novetat de productes i serveis en el període 2019-2021

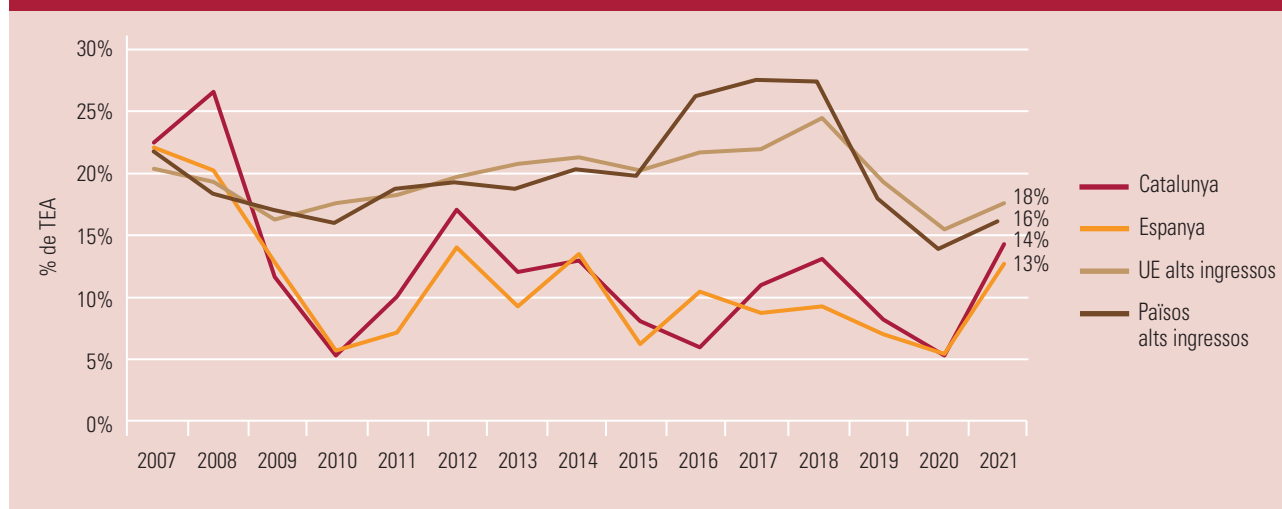
En el Gràfic 6.8 es pot veure el grau i àmbit de novetat de les tecnologies o procediments utilitzats per les empreses. S'hi observa un grau d'innovació major en les empreses catalanes de creació recent (TEA) respecte de les consolidades. No obstant això, en les TEA el 2021 ha augmentat amb força el pes de les empreses sense tecnologies noves (passa del 70% al 79% el 2021). D'altra banda, un aspecte clarament positiu és l'important augment en l'últim any de la proporció d'empreses que afirmen utilitzar tecnologies i procediments que són noves en l'àmbit internacional (passa del 2% al 6%). Per a les consolidades s'observen variacions de menor entitat.

Un altre tret que defineix la qualitat de l'emprenedoria, tant de les empreses noves com de les consolidades, és la seva orientació internacional. En el projecte GEM es mesura l'orientació internacional dels emprenedors per mitjà del percentatge de vendes de la seva empresa a clients estrangers.

Gràfic 6.8. El procés emprendedor a Catalunya segons el grau i àmbit de novetat de tecnologies i procediments, en el període 2019-2021

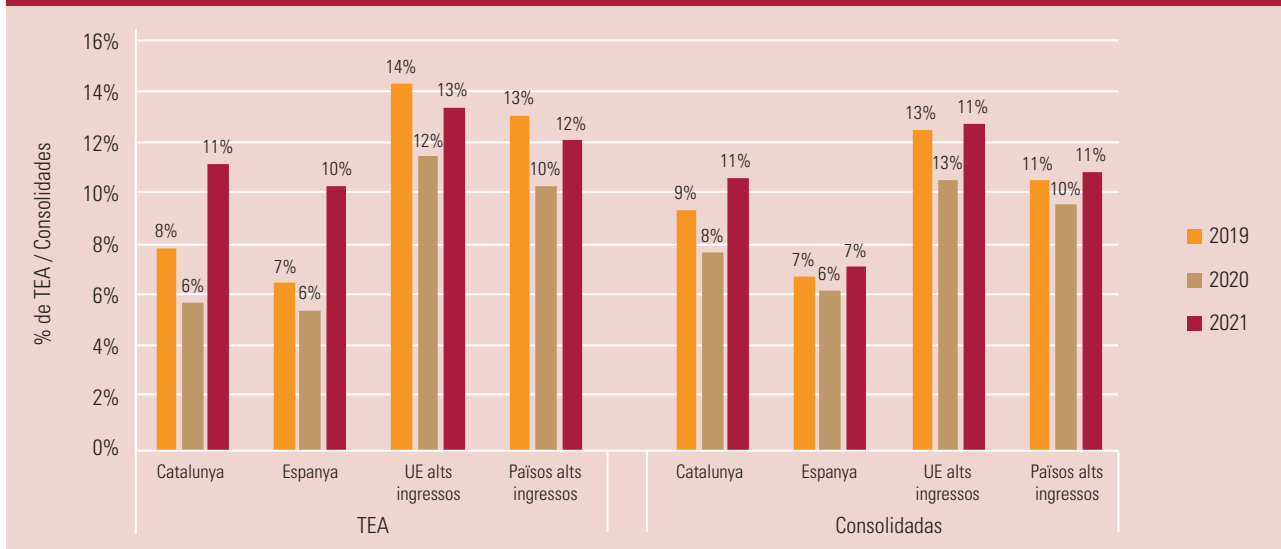
Gràfic 6.9. Proporció dels emprenedors en fase inicial (TEA) a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos amb intensitat exportadora superior al 25% en el període 2007-2021

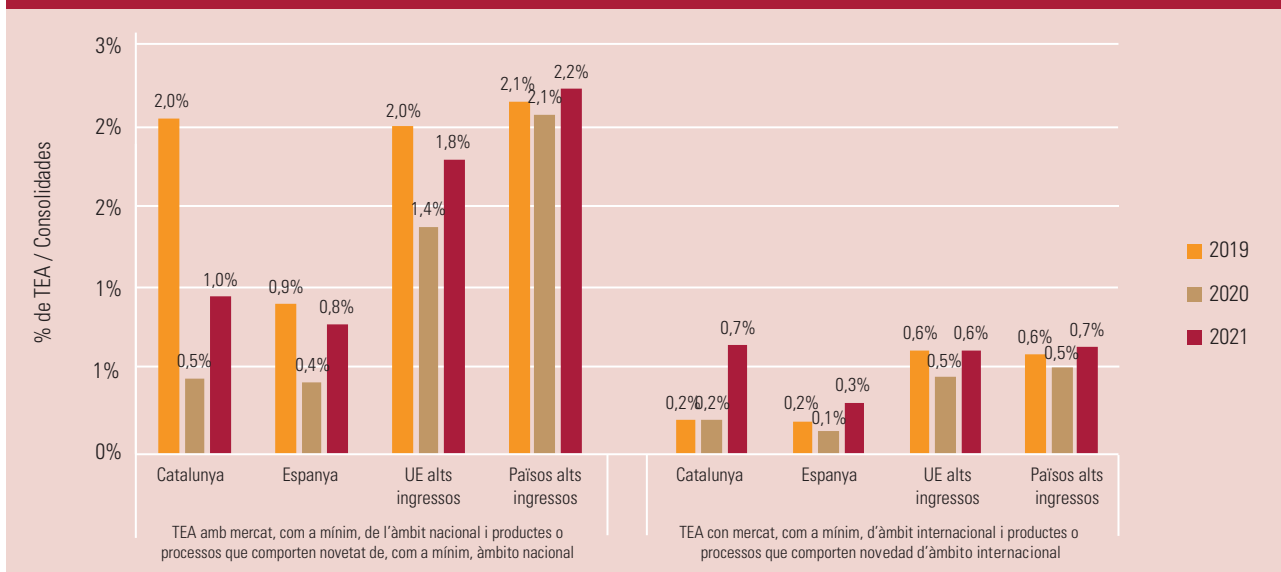
En el Gràfic 6.9 veiem que el percentatge d'empreses noves amb una intensitat exportadora superior al 25% passa a Catalunya del 5,4% el 2020 al 14,3% el 2021. Amb això, el diferencial amb la mitjana dels països europeus d'alts ingressos assoleix un dels valors més baixos de la sèrie (-4 punts percentuals). La recuperació postcovid sembla haver afavorit l'orientació internacional de les noves empreses.

En el Gràfic 6.10 observem que en tots els àmbits geogràfics s'ha produït el 2021 un important augment del percentatge mitjà de vendes realitzades a clients estrangers, el qual és especialment acusat a Catalunya. Amb això, el 2021 per als TEA el diferencial negatiu de Catalunya respecte del conjunt dels països d'Europa queda reduït a dos punts percentuals i respecte de la mitjana de tots els països d'alts ingressos a un punt.

Gràfic 6.10. Estimació de la intensitat exportadora (en %) dels emprenedors a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos en el període 2019-2021

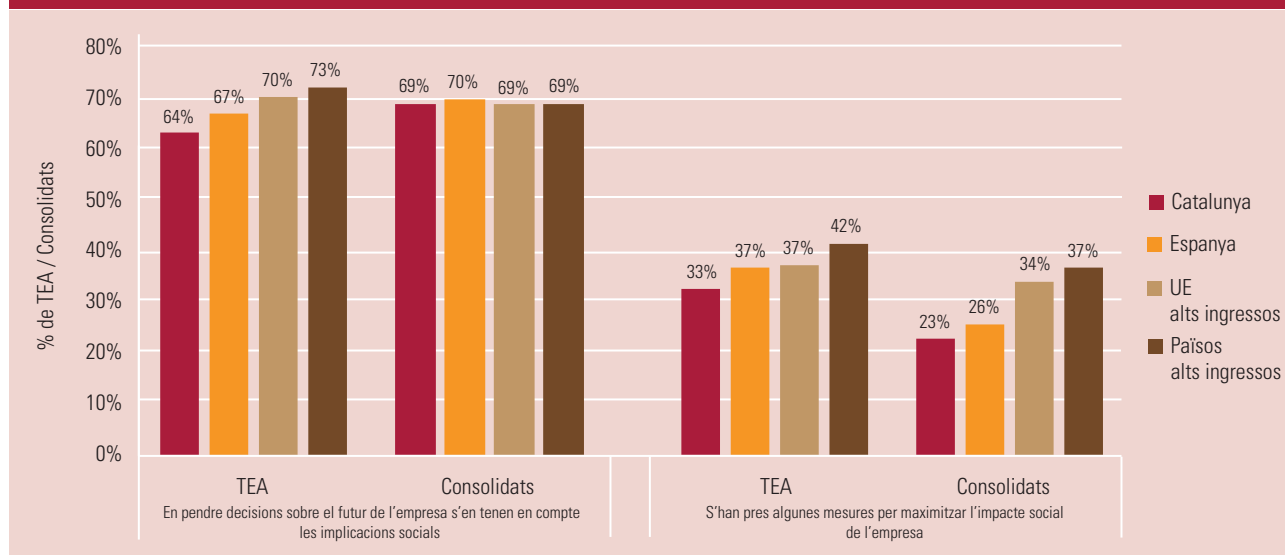
Gràfic 6.11. Àmbit de mercat i novetat de productes o processos dels emprenedors en fase inicial (TEA) a Catalunya, Espanya i països d'alts ingressos en el període 2019-2021

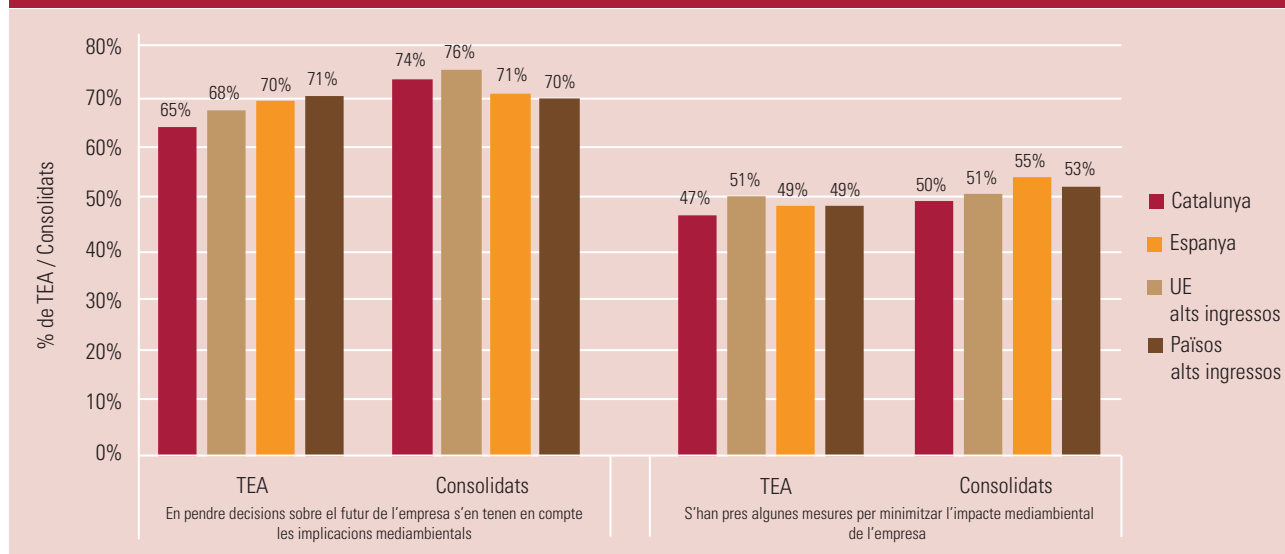
En el Gràfic 6.11 es pot veure l'evolució de dos indicadors que en certa manera sintetitzen l'anàlisi efectuada en paràgrafs anteriors. El 2021, la proporció d'empreses catalanes de creació recent amb mercat d'àmbit com a mínim nacional i productes o processos nous del mateix àmbit és de l'1%, a Espanya del 0,8% i en el conjunt de països d'alts ingressos del 2,2%. En el cas de mercat i novetat d'àmbit internacional, les proporcions són el 2021 de 0,7% per a Catalunya, 0,3% per a Espanya i 0,7% per als països d'alts ingressos, observant-se en l'últim any un important augment d'aquest indicador a Catalunya.

Vegem finalment algunes qüestions, relatives a l'orientació social i mediambiental de les empreses catalanes, incorporades al Qüestionari GEM el 2021. La primera pregunta que es valora en el Gràfic 6.12 és si l'empresa, en prendre decisions sobre el futur, té en compte les seves implicacions socials. La suma de les respostes

Gràfic 6.12. Orientació social en la presa de decisions empresarials i accions per a la seva millora (% de respostes afirmatives). 2021

Gràfic 6.13. Orientació mediambiental en la presa de decisions empresarials i accions per a la seva millora (% de respostes afirmatives). 2021

afirmatives (completament d'acord i una mica d'acord) és a Catalunya del 64% en TEA. Aquest percentatge és tres punts inferior al d'Espanya i nou punts inferior a la mitjana de països d'alts ingressos. Per als consolidats el percentatge és del 69%, nivell anàleg al dels altres països. La segona pregunta fa referència a si durant l'any passat s'ha pres alguna mesura per maximitzar l'impacte social del negoci. La suma de respostes afirmatives és a Catalunya del 33% en TEA. Aquest percentatge és quatre punts inferior al d'Espanya i nou punts inferior a la mitjana de països d'alts ingressos. Per als consolidats el percentatge és del 23% i el seu nivell és catorze punts inferior a la mitjana dels països d'alts ingressos.

En el Gràfic 6.13 es poden veure els resultats relatius a l'orientació mediambiental. La primera pregunta valora si l'empresa, a l'hora de prendre decisions sobre el futur, té en compte les seves implicacions ambientals. En

el cas de les empreses catalanes de creació recent (TEA), el 65% hi respon afirmativament. Els resultats per a Espanya i països d'alts ingressos són 68% i 71%, respectivament. La segona pregunta valora si l'any anterior s'ha pres alguna mesura per minimitzar l'impacte mediambiental de l'empresa. En aquest cas les respostes afirmatives de les TEA catalanes són del 47%, dos punts menys que els països d'alts ingressos. En el cas de les empreses consolidades els resultats de Catalunya són, tant en termes absoluts com relatius a altres àmbits geogràfics, lleugerament superiors als de les TEA.

Com a resum final d'aquest apartat destaquem positivament el major pes que tenen a Catalunya, respecte de la mitjana dels països d'alts ingressos, els emprenedors en fase inicial dedicats a activitats industrials i a serveis a empreses i, correlativament, el menor pes dels serveis al consumidor. El percentatge de nous negocis catalans en fase inicial que opera en sectors de nivell tecnològic "mitjà-alt" és un 9,3%. Aquesta xifra és lleugerament superior a la mitjana de les economies d'alts ingressos (8,4%). No obstant això, hi ha també altres aspectes en què la posició de les empreses catalanes de creació recent queda, en comparació amb els països d'alts ingressos, a la franja baixa. Ens referim especialment a les expectatives de creixement d'ocupació i, en menor mesura, gràcies a la important millora que s'ha produït el 2021, a l'orientació internacional i al pes que hi tenen les empreses amb mercat i novetat de productes o processos d'àmbit, com a mínim, nacional.

7. Annexos

7.1. Quadre de comandament integral

Taula 7.1. Quadre de Comandament Integral GEM Catalunya 2021

Percepcions de la població de 18-64 anys entrevistada sobre les actituds, les habilitats, experiències i intencions emprenedores	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
Percep models de referència (coneix emprenedors)	39,1%	39,4%	35,0%	0,3%	-4,4%
Percep oportunitats per emprendre en els propers sis mesos	38,1%	18,8%	31,1%	-19,3%	12,2%
Reconeix en si mateix habilitats i coneixements requerits per emprendre	52,4%	56,5%	50,6%	4,1%	-5,9%
La por al fracàs és un obstacle per emprendre	52,1%	59,7%	54,0%	7,6%	-5,6%
Considera que la majoria de població preferiria tenir el mateix nivell de vida	43,3%	35,7%	32,5%	-7,6%	-3,2%
Ha manifestat la seva intenció d'emprendre en els propers tres anys	7,7%	7,9%	8,5%	0,3%	0,5%
Ha abandonat una activitat per tancar-la o traspasar-la	1,7%	1,7%	2,5%	0,0%	0,8%
Ha actuat com a inversor informal o com a <i>business angels</i>	3,5%	3,4%	4,6%	-0,1%	1,2%
TEA: Percentatge de la població de 18-64 anys involucrada en iniciatives emprenedores d'una antiguitat d'entre 0 i 3,5 anys	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
TEA Total (naixents + nous)	8,3%	6,6%	7,2%	-1,7%	0,6%
TEA Emprenedors naixents	3,5%	3,0%	3,8%	-0,6%	0,8%
TEA Emprenedors nous	4,8%	3,6%	3,4%	-1,1%	-0,2%
TEA Femenina (sobre total de població femenina de 18-64 anys)	7,3%	6,0%	6,7%	-1,3%	0,7%
TEA Masculina (sobre total de població masculina de 18-64 anys)	9,3%	7,2%	7,6%	-2,1%	0,5%
Distribució de la TEA, presa com a 100%	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
TEA per marcar una diferència en el món	58,4%	33,3%	39,1%	-25,1%	5,8%
TEA per crear una gran riquesa o generar una renda molt alta	66,4%	26,6%	33,2%	-39,8%	6,6%
TEA per continuar una tradició familiar	7,7%	15,9%	14,5%	8,2%	-1,4%
TEA per guanyar-me la vida perquè la feina és escassa (costa aconseguir una ocupació)	27,0%	69,8%	74,2%	42,8%	4,4%
TEA del sector extractiu o primari	1,2%	3,8%	1,1%	2,6%	-2,8%
TEA del sector transformador	23,8%	24,1%	20,2%	0,4%	-3,9%
TEA del sector de serveis a empreses	38,5%	29,5%	35,1%	-9,0%	5,6%
TEA del sector orientat al consum	36,5%	42,5%	43,6%	6,0%	1,1%
TEA sense empleats	38,6%	44,4%	43,0%	5,8%	-1,3%
TEA d'1-5 empleats	46,3%	39,7%	47,5%	-6,7%	7,8%
TEA de 6-19 empleats	10,7%	13,3%	5,7%	2,6%	-7,6%
TEA de 20 i més empleats	4,3%	2,6%	3,8%	-1,7%	1,2%
TEA iniciatives amb baix nivell tecnològic	84,1%	86,7%	90,7%	2,6%	4,0%
TEA iniciatives amb nivell tecnològic mitjà	7,4%	7,4%	5,1%	0,0%	-2,2%
TEA iniciatives amb alt nivell tecnològic	8,5%	5,9%	4,2%	-2,6%	-1,7%
TEA iniciatives que exporten més del 25%	8,3%	5,4%	14,3%	-2,9%	9,0%
TEA iniciatives amb expectativa de més de 5 empleats en 5 anys	23,9%	14,5%	14,0%	-9,4%	-0,5%
EEA: Percentatge de la població de 18-64 anys que ha desenvolupat/ liderat iniciatives intraemprenedores en els últims 3 anys	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
EEA	2,0%	1,2%	2,2%	-0,7%	1,0%
Valoració dels experts sobre les condicions de l'ecosistema emprenedor espanyol (Escala Likert: 0 a 10)	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
Finançament per a emprenedors	4,9	5,2	4,4	0,4	-0,9
Polítiques governamentals: emprenedoria com a prioritat i el seu suport	4,5	4,8	4,6	0,2	-0,2
Polítiques governamentals: burocràcia i impostos	4,1	4,7	4,5	0,6	-0,2
Programes governamentals	5,8	5,9	5,8	0,0	-0,1
Educació i formació emprenedora etapa escolar	4,2	4,2	3,8	0,0	-0,4
Educació i formació emprenedora etapa postescolar	5,1	5,5	5,7	0,4	0,2
Transferència de I + D	4,7	4,7	4,1	0,0	-0,6
Existència i accés a infraestructura comercial i professional	5,5	5,9	6,0	0,4	0,1
Dinàmica del mercat intern	4,0	4,2	3,2	0,2	-1,0
Barreres d'accés al mercat intern	4,7	4,9	4,9	0,2	0,0
Existència i accés a infraestructura física i de serveis	6,8	6,6	6,2	-0,3	-0,3
Normes socials i culturals	5,4	5,8	5,8	0,4	0,0

Taula 7.2. Quadre de Comandament Integral GEM Barcelona 2021

Percepcions de la població de 18-64 anys entrevistada sobre les actituds, les habilitats, experiències i intencions emprenedores	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
Percep models de referència (coneix emprenedors)	37,4%	38,8%	33,8%	1,3%	-5,0%
Percep oportunitats per emprendre en els propers sis mesos	38,2%	18,7%	31,8%	-19,5%	13,1%
Reconeix en si mateix habilitats i coneixements requerits per emprendre	50,9%	56,5%	49,7%	5,6%	-6,8%
La por al fracàs és un obstacle per emprendre	53,2%	59,8%	54,2%	6,7%	-5,6%
Considera que la majoria de població preferiria tenir el mateix nivell de vida	42,6%	36,0%	33,1%	-6,6%	-2,9%
Ha manifestat la seva intenció d'emprendre en els propers tres anys	8,0%	8,4%	8,0%	0,4%	-0,4%
Ha abandonat una activitat per tancar-la o traspassar-la	1,6%	1,8%	2,6%	0,2%	0,8%
Ha actuat com a inversor informal o com a <i>business angels</i>	3,5%	3,8%	4,4%	0,3%	0,6%
TEA: Percentatge de la població de 18-64 anys involucrada en iniciatives emprenedores d'una antiguitat d'entre 0 i 3,5 anys	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
TEA Total (naixents + nous)	7,1%	6,9%	7,2%	-0,3%	0,3%
TEA Emprenedors naixents	3,5%	3,0%	3,8%	-0,5%	0,8%
TEA Emprenedors nous	3,6%	3,9%	3,4%	0,2%	-0,5%
TEA Femenína (sobre total de població femenina de 18-64 anys)	6,7%	6,1%	6,4%	-0,6%	0,3%
TEA Masculina (sobre total de població masculina de 18-64 anys)	7,6%	7,6%	7,9%	0,0%	0,3%
Distribució de la TEA, presa com a 100%	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
TEA per marcar una diferència en el món	56,2%	36,5%	37,3%	-19,7%	0,8%
TEA per crear una gran riquesa o generar una renda molt alta	67,8%	27,8%	35,2%	-40,0%	7,3%
TEA per continuar una tradició familiar	7,5%	14,9%	12,7%	7,3%	-2,2%
TEA per guanyar-me la vida perquè la feina és escassa (costa aconseguir una ocupació)	32,1%	67,6%	72,0%	35,4%	4,4%
TEA del sector extractiu o primari	0,0%	1,1%	0,0%	1,1%	-1,1%
TEA del sector transformador	23,2%	25,6%	21,0%	2,4%	-4,5%
TEA del sector de serveis a empreses	39,6%	31,6%	36,2%	-7,9%	4,6%
TEA del sector orientat al consum	37,3%	41,7%	42,7%	4,4%	1,0%
TEA sense empleats	44,0%	45,6%	39,7%	1,6%	-5,9%
TEA d'1-5 empleats	38,5%	35,7%	51,2%	-2,8%	15,4%
TEA de 6-19 empleats	11,6%	15,0%	5,2%	3,4%	-9,8%
TEA de 20 i més empleats	5,8%	3,7%	4,0%	-2,2%	0,3%
TEA iniciatives amb baix nivell tecnològic	81,7%	87,6%	88,8%	5,8%	1,2%
TEA iniciatives amb nivell tecnològic mitjà	6,8%	5,8%	7,0%	-1,0%	1,2%
TEA iniciatives amb alt nivell tecnològic	11,5%	6,7%	4,2%	-4,8%	-2,4%
TEA iniciatives que exporten més del 25%	7,1%	2,9%	17,4%	-4,2%	14,5%
TEA iniciatives amb expectativa de més de 5 empleats en 5 anys	25,2%	16,9%	14,8%	-8,3%	-2,2%
EEA: Percentatge de la població de 18-64 anys que ha desenvolupat/ liderat iniciatives intraemprenedores en els últims 3 anys	2019	2020	2021	Variació pp (20-19)	Variació pp (21-20)
EEA	1,6%	1,2%	2,4%	-0,4%	1,1%

7.2. Països participants en el projecte GEM 2021-22

Taula 7.3. Països participants en el GEM 2021/22 agrupats per nivell d'ingressos

Països d'ingressos baixos	Països d'ingressos mitjan	Països d'ingressos alts
Brasil	Bielorússia	Alemanya
Colòmbia	Xile	Aràbia Saudita
Egipte	Xipre	Canadà
Guatemala	Croàcia	Qatar
Índia	Eslovàquia	Emirats Àrabs
Iran	Eslovènia	Espanya
Marroc	Grècia	Estats Units
R. Dominicana	Hongria	Finlàndia
Sud-àfrica	Kazakhstan	França
Sudan	Letònia	Països Baixos
	Oman	Irlanda
	Panamà	Israel
	Polònia	Itàlia
	Romania	Japó
	Rússia	Luxemburg
	Turquia	Noruega
	Uruguai	Regne Unit
		Rep. Corea
		Suècia
		Suïssa

Font: Elaboració pròpia

7.3. Fitxa tècnica de l'enquesta a la població adulta catalana

Taula 7.4. Fitxa tècnica de l'enquesta a la població adulta catalana

Univers:	Població resident a Catalunya de 18 a 64 anys
Població objectiu:	4.903.433 individus (Font: INE)
Mostra:	2.700 individus
Marge de confiança:	95,0%
Error mostral:	±1,89% per al conjunt de la mostra
Variància:	Màxima indeterminació (p=q=50%)
Període realització d'enquestes:	Juny-setembre de 2021
Treball de camp, gravació i creació bases de dades:	Institut Opinòmetre
Distribució de la mostra:	
Gènere:	Home: 1.360 i Dona: 1.340
Àmbit:	Urbà: 2.435 i Rural: 265
Edat:	18-24: 295; 25-34: 500; 35-44: 681; 45-54: 684; 55-64: 540
Província:	Barcelona: 1.993; Girona: 272; Lleida: 152; Tarragona: 283

Global Entrepreneurship Monitor
Resum executiu Catalunya
2021-2022